

DĚLENÍ KOMISE

Pokyny k podávání zpráv o zvládnání rizik katastrof podle čl. 6 odst. 1 písm. d) rozhodnutí č. 1313/2013/EU

(2019/C 428/07)

Poznámka: Odkazy na rozhodnutí č. 1313/2013/EU (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 924) je nutno chápat jako odkazy na rozhodnutí č. 1313/2013/EU ve znění rozhodnutí (EU) 2019/420 (Úř. věst. L 77 I, 20.3.2019, s. 1).

S ohledem na čl. 28 odst. 1 písm. a) rozhodnutí č. 1313/2013/EU se odkazy na členské státy považují za odkazy na zúčastněné státy, jak jsou definovány v čl. 4 bodě 12 rozhodnutí č. 1313/2013/EU.

Obsah

	<i>Strana</i>
Pokyny k podávání zpráv o zvládnání rizik katastrof podle čl. 6 odst. 1 písm. D) rozhodnutí č. 1313/2013/EU	9
Úvod	9
Cíl a oblast působnosti	9
ŠABLONA PRO SOUHRNNOU ZPRÁVU O ZVLÁDÁNÍ RIZIK KATASTROF	11
Část I. Posouzení rizik	11
Část II. Posouzení schopnosti zvládnání rizik	17
Část III. Prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti, která se zabývají klíčovými riziky s přeshraničním dopadem a případně i riziky s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem	22
DOPROVODNÉ POKYNY K ŠABLONĚ	25
Část I. Posouzení rizik	25
1.1 Úvod	25
1.2 Pokyny k odpovědím na otázky 1–8 šablony (část I)	26
Část II. Posouzení schopnosti zvládnání rizik	30
2.1 Úvod	30
2.2 Pokyny k odpovědím na otázky 9–20 šablony (část II)	30
Část III. Prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti zabývající se klíčovými riziky s přeshraničním dopadem a případně i riziky s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem	32
3.1 Úvod	32
3.2 Pokyny k odpovědím na otázky 21–24 šablony (část III)	32
PŘÍLOHA	32
Demonstrativní seznam rizik relevantních podle právních předpisů a/nebo politik EU	32
Demonstrativní seznam průřezových oblastí společného zájmu v právních předpisech a/nebo politikách EU	35

Pokyny k podávání zpráv o zvládnání rizik katastrof podle čl. 6 odst. 1 písm. d) rozhodnutí č. 1313/2013/EU**Úvod**

Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o mechanismu civilní ochrany Unie ⁽¹⁾ o mechanismu civilní ochrany Unie, ve znění ze dne 21. března 2019 ⁽²⁾, vyžaduje, aby členské státy poskytly Komisi souhrny relevantních aspektů posouzení rizik a posouzení své schopnosti zvládnání rizik, přičemž se zaměří na klíčová rizika. Podle tohoto rozhodnutí musí členské státy rovněž poskytnout informace o prioritních opatřeních v oblasti prevence a připravenosti, která jsou zapotřebí k řešení klíčových rizik s přeshraničním dopadem a případně i rizik s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem ⁽³⁾.

Komise byla spolu s členskými státy pověřena, aby do 22. prosince 2019 rozvinula pokyny pro předkládání uvedeného souhrnu ⁽⁴⁾.

Tyto pokyny mají podobu šablony obsahující všechny hlavní otázky, na které je třeba ve vnitrostátních souhrnech odpovědět, s připojeným návodem pro náležité vyplnění šablony. Tyto pokyny jsou nezávazné a mají pomoci shrnout:

1. relevantní aspekty posouzení rizik se zaměřením se na klíčová rizika;
2. relevantní aspekty posouzení schopnosti zvládnání rizik se zaměřením se na klíčová rizika
3. a popis prioritních opatření v oblasti prevence a připravenosti, která se zabývají klíčovými riziky s přeshraničním dopadem a případně i riziky s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem.

Souhrny relevantních prvků posouzení rizik a posouzení schopnosti zvládnání rizik by se měly zaměřit na klíčová rizika. Vymezení klíčových rizik je výsadou členských států. Členské státy se žádají, aby své souhrny zaslaly Komisi poprvé do 31. prosince 2020. Poté by je měly členské státy zasílat každé tři roky a v případě jakýchkoli významných změn.

V souladu s čl. 6 odst. 1 nejsou členské státy povinny sdílet citlivé informace, jejichž poskytnutí by mohlo poškodit jejich podstatné bezpečnostní zájmy.

Tyto pokyny nahrazují oznámení Komise o pokynech pro posuzování schopnosti zvládnání rizik ⁽⁵⁾.

Cíl a oblast působnosti

Tyto pokyny mají usnadnit podávání zpráv ze strany členských států s cílem pomoci při plnění cílů stanovených v rozhodnutí č. 1313/2013/EU, zejména co se týká:

- „dosažení vysoké úrovně ochrany před katastrofami prostřednictvím prevence nebo omezení jejich možných účinků, rozvíjením kultury prevence a zlepšením spolupráce mezi složkami civilní ochrany a jinými příslušnými složkami“ ⁽⁶⁾,
- poskytování informací Komisi, které jsou nezbytné pro plnění jejich povinností podle článku 5, konkrétně se jedná o tyto povinnosti:
 - a) přijímání opatření pro zlepšení znalostní základny, pokud jde o rizika katastrof, a pro větší usnadnění a podporu spolupráce a sdílení poznatků, výsledků vědeckého výzkumu a inovací, osvědčených postupů a informací, mimo jiné mezi členskými státy, které sdílí společná rizika;
 - b) podpora a prosazování posuzování a mapování rizik prováděných jednotlivými členskými státy sdílením osvědčených postupů a usnadňováním přístupu ke konkrétním znalostem a odborným poznatkům o otázkách společného zájmu;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 924.

⁽²⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/420 ze dne 13. března 2019 (Úř. věst. L 77, 20.3.2019, s. 1).

⁽³⁾ Ustanovení čl. 6 odst. 1 rozhodnutí č. 1313/2013/EU.

⁽⁴⁾ Ustanovení čl. 6 odst. 3 rozhodnutí č. 1313/2013/EU.

⁽⁵⁾ Oznámení Komise, *Pokyny pro posuzování schopnosti zvládnání rizik* (Úř. věst. C 261, 8.8.2015, s. 5).

⁽⁶⁾ Ustanovení čl. 3 odst. 1 písm. a) rozhodnutí č. 1313/2013/EU.

- c) stanovení a pravidelná aktualizace meziodvětvového přehledu a mapy týkající se rizik přírodních a člověkem způsobených katastrof, kterým může být Unie vystavena, s použitím soudržného přístupu napříč různými politickými oblastmi, které mohou souviset s předcházením katastrofám nebo jej ovlivňovat, a při řádném zohlednění pravděpodobných dopadů změny klimatu;
 - d) podpora výměny osvědčených postupů týkajících se vytváření vnitrostátních systémů civilní ochrany s cílem vypořádat se s dopadem změny klimatu;
 - e) podpora a prosazování rozvoje a provádění činnosti v oblasti zvládnání rizik jednotlivými členskými státy sdílením osvědčených postupů a usnadňováním přístupu ke konkrétním znalostem a odborným poznatkům o otázkách společného zájmu;
 - f) shromažďování a rozesílání informací zpřístupněných členskými státy, organizování výměny zkušeností získaných při posuzování schopnosti zvládnání rizik a usnadňování sdílení osvědčených postupů při plánování prevence a připravenosti, mimo jiné i prostřednictvím dobrovolných vzájemných hodnocení;
 - g) ve lhůtách stanovených v čl. 6 písm. c) podávání pravidelných zpráv o pokroku, jehož bylo dosaženo při provádění článku 6, Evropskému parlamentu a Radě;
 - h) podpora využívání různých finančních prostředků Unie, které mohou podpořit udržitelnou prevenci katastrof, a vybízení členských států a regionů, aby těchto možností financování využívaly;
 - i) upozorňování na význam předcházení rizikům, podpora členských států při zvyšování povědomí, informování veřejnosti a vzdělávání a podpora úsilí členských států při informování veřejnosti o systémech varování tím, že jim poskytuje pokyny ohledně těchto systémů, a to i na přeshraniční úrovni;
 - j) podpora preventivních opatření v členských státech a ve třetích zemích uvedených v článku 28 sdílením osvědčených postupů a usnadňováním přístupu ke konkrétním znalostem a odborným poznatkům o otázkách společného zájmu a
 - k) v úzké konzultaci s členskými státy přijímání dalších nezbytných podpůrných a doplňkových preventivních opatření v zájmu dosažení cíle uvedeného v čl. 3 odst. 1 písm. a),
- poskytování informací Komisi, které jsou nezbytné pro stanovení a podporu priorit a opatření v oblasti zvládnání rizik katastrof v rámci různých fondů a nástrojů EU,
- pomoci při formulování informovanějších rozhodnutí o tom, jak upřednostňovat a přidělovat investice do opatření v oblasti prevence, připravenosti a reakce.

Jak se vyžaduje v platné právní úpravě mechanismu civilní ochrany Unie (článek 6 rozhodnutí č. 1313/2013/EU), členské státy poskytly Komisi souhrny svých vnitrostátních posouzení rizik (prosinec 2015 a 2018) a posouzení schopnosti zvládnání rizik (srpen 2018). Obdržené příspěvky ukázaly, že tato posouzení byla vypracována na základě různých postupů a metodik.

Tyto pokyny proces podávání zpráv podle článku 6 významně zjednodušují a zefektivňují. Vycházejí ze zkušeností s praktickým prováděním vnitrostátních posouzení rizik a mapování závažných rizik přírodních a člověkem způsobených katastrof v členských státech a z vnitrostátních zpráv o posouzení schopnosti zvládnání rizik zaslaných Komisi. Zohledňují rovněž předchozí pracovní dokumenty útvarů Komise o „pokynech pro posuzování a mapování rizik pro zvládnání katastrof“⁽⁷⁾ a o pokynech pro posuzování schopnosti zvládnání rizik⁽⁸⁾. Přihlížejí k požadavkům podle platných právních předpisů EU, nejsou však jimi dotčeny povinnosti podle těchto právních předpisů⁽⁹⁾.

⁽⁷⁾ Pracovní dokument útvarů Komise (SEK(2010) 1626 v konečném znění), Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management.

⁽⁸⁾ Viz poznámka pod čarou 5.

⁽⁹⁾ Viz příloha o neúplném seznamu rizik relevantních podle právních předpisů a/nebo politik EU a neúplném seznamu průřezových oblastí společného zájmu v právních předpisech a/nebo politikách EU.

ŠABLONA PRO SOUHRNNOU ZPRÁVU O ZVLÁDÁNÍ RIZIK KATASTROF

Část I. Posouzení rizik

1. Proces posuzování rizik

Popište, jak proces posuzování rizik zapadá do celkového rámce pro zvládání rizik katastrof. Podrobně popište jeho legislativní, procesní a institucionální aspekty. Vysvětlete, zda odpovědnost za posouzení rizik spočívá na celostátní, nebo odpovídající nižší úrovni.

2. Konzultace s příslušnými orgány a zúčastněnými stranami

Popište spektrum příslušných orgánů a zúčastněných stran zapojených do procesu posuzování rizik.
V příslušných případech: Popište povahu jejich zapojení s upřesněním jejich úloh a povinností.

3. Určení klíčových rizik na celostátní nebo nižší úrovni

Určete klíčová rizika, která by mohla mít závažné nepříznivé lidské, hospodářské, environmentální a politické/sociální dopady (včetně na bezpečnost).

Z výše uvedených klíčových rizik určete:

3.1 Klíčová rizika, která by mohla mít významné nepříznivé přeshraniční dopady pocházející ze sousední země nebo zemí či postihující sousední zemi nebo země.

3.2 Klíčová rizika s nízkou pravděpodobností výskytu a s velkým dopadem.

V příslušných případech:

3.3 Určete klíčová rizika, která se očekávají v budoucnu. Může se jednat o nově vznikající rizika ⁽¹⁰⁾, která by mohla mít významné nepříznivé lidské, hospodářské, environmentální a politické/sociální dopady (včetně dopadů na bezpečnost).

4. Určení dopadů změny klimatu

Určete, která z výše uvedených klíčových rizik jsou přímo spojena s dopady změny klimatu. Zohledněte stávající strategii a/nebo akční plány pro přizpůsobení se změně klimatu na celostátní nebo nižší úrovni ⁽¹¹⁾ nebo v příslušných případech posouzení rizik a zranitelnosti v souvislosti s klimatem.

5. Analýza rizik

Popište míru pravděpodobnosti výskytu a úroveň dopadu zjištěných klíčových rizik (v otázce 3), včetně klíčových přeshraničních rizik a klíčových rizik s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem, případně včetně budoucích a/nebo nově vznikajících rizik. Zobrazte výsledky v jediné matici rizik nebo případně v jiném vizuálně znázorněném grafu/modelu.

V příslušných případech: Uveďte metody, modely a techniky používané k posouzení pravděpodobnosti výskytu a dopadů různých rizik nebo rizikových scénářů.

6. Mapování rizik

Uveďte, zda byly vypracovány mapy rizik, které ukazují očekávané prostorové rozložení klíčových rizik určených ve fázích zjišťování a analýzy (otázky 3, 4 a 5). Pokud ano, podle potřeby je připojte.

⁽¹⁰⁾ Viz šablona (otázka 3).

⁽¹¹⁾ Odkazy na vnitrostátní strategie a akční plány pro přizpůsobení se změně klimatu jsou k dispozici rovněž na internetových stránkách iniciativy Climate Adapt: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>

7. Sledování a přezkum posouzení rizik

Vysvětlete systém vytvořený pro sledování a přezkum posouzení rizik s ohledem na nový vývoj.

8. Sdělování výsledků posouzení rizik

Popište proces sdělování a šíření výsledků vnitrostátního posouzení rizik. Vysvětlete, jak jsou výsledky posouzení rizik sdíleny mezi tvůrci politik, různými orgány veřejné správy s různými druhy odpovědnosti, různými úrovněmi správy a ostatními příslušnými zúčastněnými stranami. Uveďte, zda a jak je široká veřejnost informována o výsledcích posouzení rizik, aby znala rizika ve své zemi nebo regionu a/nebo aby mohla přijmout informovaná rozhodnutí na svou ochranu.

Nepovinné: Osvědčené postupy

Uveďte nejnovější osvědčené postupy, které jsou relevantní pro otázky 1–8.

Část II. Posouzení schopnosti zvládnání rizik**9. Legislativní, procesní a/nebo institucionální rámec**

Popište rámec vytvořený pro proces nebo procesy posuzování schopnosti zvládnání rizik. Uveďte, zda se tento proces zakládá na právním aktu, strategickém plánu, prováděcím plánu nebo jiných procesních rámcích.

V příslušných případech: Uveďte, jak často je schopnost zvládnání rizik posuzována. Uveďte, zda se posouzení schopnosti zvládnání rizik používá pro účely rozhodování.

10. Úloha a povinnosti příslušných orgánů

Popište úlohu a povinnosti příslušných orgánů na celostátní nebo nižší úrovni (podle potřeby) a rozlište mezi posouzením rizik, prevencí, připraveností a reakcí s důrazem na zvládnání zjištěných klíčových rizik.

Popište, jak je mezi těmito příslušnými orgány zajištěna horizontální koordinace (meziodvětvový přístup), s důrazem na zvládnání zjištěných klíčových rizik.

11. Úloha příslušných zúčastněných stran

Uveďte, zda v případě zjištěných klíčových rizik jsou příslušné zúčastněné strany informovány o procesu nebo procesech zvládnání rizik katastrof a zda jsou do těchto procesů zapojeny. Pokud ano, popište jak.

12. Postupy a opatření na celostátní, nižší než celostátní a místní úrovni

Popište postupy zavedené k zajištění vertikální spolupráce mezi orgány na celostátní, nižší než celostátní a místní úrovni zapojenými do procesu nebo procesů zvládnání rizik katastrof s ohledem na zjištěná klíčová rizika.

13. Postupy a opatření na přeshraniční, meziregionální a mezinárodní úrovni

Popište postupy zavedené k zajištění spolupráce na přeshraniční, meziregionální a mezinárodní úrovni pro zvládnání rizik katastrof ve vztahu ke zjištěným klíčovými rizikům. Popište opatření přijatá k zajištění zvládnání rizik katastrof pro zjištěná klíčová rizika.

V příslušných případech: Uveďte, zda jsou politiky v oblasti zvládnání rizik katastrof vypracovány způsobem, který zohledňuje mezinárodní závazky, jako jsou sendajský rámec pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030 a cíle udržitelného rozvoje Agendy pro udržitelný rozvoj 2030.

14. Zaměření se na opatření pro přizpůsobení se změně klimatu

Uveďte, zda na celostátní nebo nižší úrovni (podle potřeby) existuje součinnost mezi opatřeními pro snižování rizik katastrof a opatřeními pro přizpůsobení se změně klimatu s ohledem na zjištěná klíčová rizika, která souvisejí se změnou klimatu (otázka 4). Pokud ano, popište jak.

15. Zaměření se na opatření na ochranu kritické infrastruktury

Uveďte, zda jsou zavedena opatření na ochranu kritické infrastruktury, která je považována za relevantní pro zachování životně důležitých funkcí společnosti.

16. Zdroje financování

Uveďte, zda rozpočet umožňuje, aby byly zdroje v případě naléhavé potřeby přidělovány pružně, a nalik jsou z finančních prostředků určených na katastrofy podporována preventivní opatření. Popište zdroje financování (např. celostátní, nižší než celostátní, veřejné, soukromé, včetně pojištění, financování z EU či jiných mezinárodních zdrojů), které využíváte za účelem přijetí prioritních opatření v oblasti zvládnutí rizik katastrof v rámci posuzování zjištěných klíčových rizik a při předcházení těmto rizikům a přípravě a reakci na ně.

17. Infrastruktura, prostředky a vybavení

Popište, co se dělá pro zajištění toho, aby byly k dispozici dostatečné prostředky k zmírnění dopadu katastrof a k okamžité reakci na katastrofy související se zjištěnými klíčovými riziky.

18. Zaměření se na sběr údajů o ztrátách v důsledku katastrof a na postupy

Uveďte, zda je zaveden systém pro shromažďování údajů o ztrátách vzniklých v důsledku katastrof. Popište, jak jsou shromažďovány údaje o zjištěných klíčových rizicích.

19. Zaměření se na zařízení a postupy systémů včasného varování

Popište zavedené systémy pro včasné zjišťování nebezpečí a sledování zjištěných klíčových rizik. Uveďte, zda jsou do systému začleněny prognostické metody.

20. Informování o rizicích a komunikace za účelem zvýšení povědomí veřejnosti

Popište, jak je veřejnost informována o tom, jaká opatření mají být přijata v případě výskytu rizik. Například uveďte, zda je zavedena strategie pro osvětlení veřejnosti a zvyšování povědomí. Uveďte, zda a jak jsou cílové skupiny zapojeny do stanovování opatření v oblasti prevence a připravenosti a do provádění informačních a komunikačních činností týkajících se rizik.

Nepovinné: Osvědčené postupy

Uveďte nejnovější osvědčené postupy, které jsou relevantní pro otázky 9 až 20.

Část III. Prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti, která se zabývají klíčovými riziky s přeshraničním dopadem a případně i riziky s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem

21. Klíčová rizika s přeshraničními dopady

Uveďte klíčová rizika s přeshraničními dopady.

Pro každé klíčové riziko s přeshraničními dopady vyplňte následující kolonku:

22. Prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti

22.1 Popište stávající prioritní opatření v oblasti prevence a případná plánovaná opatření.
22.2 Popište stávající prioritní opatření v oblasti připravenosti a případná plánovaná opatření.
Pokud právní předpisy nebo politiky EU již vyžadují podávání zpráv o prioritních opatřeních v oblasti prevence a připravenosti zabývajících se tímto rizikem, pouze odkažte na zprávy, které již byly Komisi zaslány.

V příslušných případech:

23. Rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem

Uveďte veškerá rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem.

Pro každé riziko s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem vyplňte následující kolonku:

24. Prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti

24.1 Popište stávající prioritní opatření v oblasti prevence a případná plánovaná opatření.
24.2 Popište stávající prioritní opatření v oblasti připravenosti a případná plánovaná opatření.
Pokud právní předpisy nebo politiky EU již vyžadují podávání zpráv o prioritních opatřeních v oblasti prevence a připravenosti zabývajících se tímto rizikem, pouze odkažte na zprávy, které již byly Komisi zaslány.

DOPROVODNÉ POKYNY K ŠABLONĚ

Část I. Posouzení rizik

1.1 Úvod

Účelem posouzení rizik je poskytnout tvůrcům politik a příslušným zúčastněným stranám, včetně subjektů ze soukromého sektoru, vstupy pro rozhodovací proces, zvládání rizik katastrof a plánování rozvoje schopností zvládat tato rizika, informovat veřejnost o rizicích a sledovat a přezkoumávat rizika a zranitelná místa. Posouzení tudíž poskytuje základ pro plánování zvládání rizik katastrof a provádění souvisejících opatření. Za tímto účelem vypracovala Evropská komise již v roce 2010 „Pokyny pro posuzování a mapování rizik pro zvládání katastrof“⁽¹²⁾ a pravidelně vydává „Přehled přírodních a člověkem způsobených katastrof v Evropské unii“⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Pracovní dokument útvarů Komise, *Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management* (SEK(2010) 1626 v konečném znění).

⁽¹³⁾ Pracovní dokument útvarů Komise, *Overview of natural and man-made disaster risks the European Union may face* (SWD(2017) 176).

Politiky na evropské úrovni zaměřené na zvládání rizik katastrof se zabývají různými tématy. Jedná se například o rizika přírodních a člověkem způsobených katastrof, jako lesní požáry, zdravotní hrozby, pandemie, průmyslová rizika, chemické, biologické, radiologické a jaderné (CBRN) hrozby, bezpečnost (kybernetická bezpečnost, terorismus) a další. Pro zvládání rizik katastrof jsou mimoto relevantní i další politiky, včetně politik v oblasti změny klimatu a životního prostředí.

Podle čl. 4 bodu 7 rozhodnutí č. 1313/2013/EU se „posouzením rizik“ rozumí celkový meziodvětvový proces zjišťování rizik, analýzy rizik a hodnocení rizik prováděný na celostátní nebo odpovídající nižší úrovni. Hodnocení rizik ⁽¹⁴⁾ je důležitou součástí posuzování rizik na podporu rozhodnutí a za účelem zjištění, kde jsou zapotřebí další opatření. Podávání zpráv o výsledcích hodnocení rizik se však pro účely těchto pokynů vzhledem k politické povaze této fáze nevyžaduje. Pokud posouzení rizik již zahrnuje hodnocení rizik, lze je poskytnout Komisi.

1.2 Pokyny k odpovědím na otázky 1–8 šablony (část I)

Otázka 1 Proces posuzování rizik

Popište, jak proces posuzování rizik zapadá do celkového rámce pro zvládání rizik katastrof. Podrobně popište jeho legislativní, procesní a institucionální aspekty. Vysvětlete, zda odpovědnost za posouzení rizik spočívá na celostátní, nebo odpovídající nižší úrovni.

Uvedte, zda provedení posouzení rizik na celostátní nebo odpovídající nižší úrovni vyžadují právní předpisy nebo jiné procesní či institucionální požadavky (např. konkrétní politický dokument). Uvedte název koordinačního orgánu, který odpovídá za řízení vnitrostátního procesu posuzování rizik.

Legislativní/politický rámec může pomoci tvůrcům politik v jednotlivých zemích při vytváření účinných multiinstitucionálních mechanismů pro koordinaci spolupráce na vnitrostátní úrovni k řešení zjištěných rizik. Zlepšuje rovněž spolupráci mezi vnitrostátními agenturami/orgány, aby se zvýšila schopnost dané země reagovat na vyvíjející se rizika.

Z unijní analýzy vnitrostátních zpráv o schopnosti zvládání rizik, které byly Komisi zaslány v roce 2018, vyplývá, že podle většiny členských států je důležité založit proces posuzování rizik na legislativním nebo procesním rámci. Některé země však mají pro různá rizika samostatné legislativní rámce, což vyplývá například z různých legislativních požadavků EU ⁽¹⁵⁾.

Otázka 2 Konzultace s příslušnými orgány a zúčastněnými stranami

Popište spektrum příslušných orgánů a zúčastněných stran zapojených do procesu posuzování rizik.

V říšlušných případech: *Popište povahu jejich zapojení s upřesněním jejich úloh a povinností.*

Při provádění posouzení rizik je důležité zapojit do tohoto procesu celou řadu příslušných zúčastněných stran. Jsou tak motivovány, aby se do procesu zvládání rizik katastrof zapojily. Mezi příslušné orgány a zúčastněné strany mohou patřit vnitrostátní a regionální orgány včetně orgánů, které k procesu posuzování přímo nepřispívají, jako je akademická obec, výzkumné organizace a soukromý sektor.

Otázka 3 Určení klíčových rizik na celostátní nebo nižší úrovni *Určete klíčová rizika ⁽¹⁶⁾, která by mohla mít závažné nepříznivé lidské, hospodářské, environmentální a politické/sociální dopady (včetně na bezpečnost).*

Určete klíčová rizika na celostátní nebo nižší úrovni.

V říšlušných případech: *Popište, jaké metody/zdroje údajů byly použity k určení klíčových rizik na celostátní a/nebo odpovídající nižší úrovni. Případně uveďte, zda bylo zjištění rizika založeno na jednom či více rozdílných scénářích týkajících se hlavní události, nebo na celkové pravděpodobnostní analýze na celostátní úrovni. Případně uveďte, zda byl při vypracovávání scénáře/modelu rizika a zjišťování stávajících klíčových rizik uplatněn přístup zohledňující širokou škálu rizik (tj. které kaskádové efekty katastrof byly uváženy).*

⁽¹⁴⁾ Hodnocení rizik je proces porovnávání výsledků analýzy rizik s kritérii rizikovosti s cílem zjistit, zda jsou riziko a/nebo jeho rozsah přijatelné. Kritéria rizikovosti jsou měřítkem pro hodnocení významnosti rizika. Mohou zahrnovat související náklady a přínosy, právní požadavky, socioekonomické a environmentální faktory, obavy a zúčastněné strany.

⁽¹⁵⁾ EU stanoví v určitých oblastech konkrétní legislativní požadavky, např. směrnice EU o povodních (směrnice 2007/60/ES), rámcová směrnice EU o vodě (směrnice 2000/60/ES), směrnice EU Seveso III (směrnice 2012/18/EU), směrnice o evropských kritických infrastrukturách (směrnice 2008/114/ES).

⁽¹⁶⁾ Členské státy se žádají, aby definovaly vlastní stávající klíčová rizika na celostátní nebo nižší úrovni.

Zjišťování rizik je proces určení, uznání a popisu rizik, pokud možno z hlediska pravděpodobnosti. Jedná se o prověření, které slouží jako předběžný krok vedoucí k následné fázi analýzy rizik. Zjišťování rizik by mělo být založeno pokud možno na kvantitativních (historických a nejnovějších statistických) údajích. Je však vhodné využít procesy vytváření scénářů a modelové projekce, aby byla zjištěna i budoucí rizika. Pokud lze rizika obtížně změřit nebo pokud mohou být informace související s rizikem utajované, měla by být v ideálním případě nalezena alternativní řešení. Někdy budou v této fázi zjištěna pouze rizika. To znamená určení typů událostí, které mohou na daném území nastat v daném časovém rámci. Obvykle se však již ve fázi zjišťování rizik posuzují důsledky (potenciální dopady) nebezpečí nebo výskytu rizik. Údaje o dopadech lze shromažďovat kvalitativně (např. prostřednictvím znaleckých posudků, zpravodajských informací, metod induktivního uvažování a dalších).

Různá rizika vyžadují různé analýzy. Odhad **pravděpodobnosti** je obvykle snazší u přírodních rizik vzhledem k historickým precedentům. Pravděpodobnost může být posouzena kvalitativně (velmi vysoká, vysoká, střední, nízká, velmi nízká) nebo kvantitativně (doba opakování, pravděpodobnost výskytu během jednoho roku, pěti let, 100 let atd.). U některých rizik není možné zjistit, s jakou pravděpodobností určitá událost nastane, a případně by se měly hledat alternativní odhady. Pravděpodobnost výskytu události nebo rizika by měla být pokud možno posouzena podle historické četnosti událostí v podobném rozsahu a na základě dostupných statistických údajů, které jsou relevantní pro analýzu hlavních faktorů, což může pomoci určit zrychlující se trendy, jako jsou trendy spojené se změnou klimatu. Při rozšiřování časového rozpětí šetření u některých rizik (jako sopečná činnost, zemětřesení, tsunami) by mohly pomoci geologické údaje.

Úroveň **dopadu** by měla být rovněž posouzena kvalitativně a kvantitativně⁽¹⁷⁾. Analýza dopadů by měla vycházet co nejvíce z empirických důkazů a zkušeností vyvozených z údajů o minulých katastrofách nebo ze stanovených kvantitativních modelů dopadu. Dopady každého výskytu rizika nebo nebezpečí by měly být posouzeny pokud možno z hlediska významných nepříznivých dopadů s ohledem na tyto čtyři kategorie: dopady na obyvatelstvo, hospodářské dopady, environmentální dopady, politické/sociální dopady (včetně dopadů na bezpečnost). Kategorie a kritéria jednotlivých dopadů lze shrnout takto:

- *dopady na obyvatelstvo*, tedy úmrtí, pohřešované osoby, zraněné a nemocné osoby a osoby, které musí být evakuovány nebo které přišly o přístup k základním službám. Kritéria jsou obvykle kvantifikována,
- *hospodářské dopady*, tedy finanční a materiální ztráty a ekonomické ztráty v různých hospodářských odvětvích. Kritéria jsou obvykle kvantifikována. Je-li to možné, měly by se odhadnout nepřímé ekonomické ztráty,
- *environmentální dopady*, tedy dopad na přírodní zdroje, chráněné oblasti a přírodní stanoviště (lesy, biologická rozmanitost suchozemského prostředí, vodní, mořské ekosystémy atd.), přírodní a městské prostředí. Do této kategorie lze zahrnout dopady na kulturní dědictví⁽¹⁸⁾. Kritéria jsou obvykle kvalitativní, mohou však být i kvantitativní, založená na nákladech spojených se ztrátami nebo obnovou, nebo mohou být posouzena kvalitativně, na základě rozsahu škod nebo času potřebného k obnovení původního stavu,
- *politické/sociální dopady (včetně na bezpečnost)*, tedy narušení každodenního života/ohrožení využívání kritických zařízení (energetika, zdravotnictví, vzdělávání atd.), zabezpečení vody a potravin, sociální nepokoje, ohrožení sociálního zabezpečení a schopnost spravovat a kontrolovat danou zemi. Tato kategorie někdy zahrnuje psychologické účinky. Kritéria jsou obvykle kvalitativní.

V rámci každé kategorie dopadů (dopady na obyvatelstvo, hospodářské, environmentální a politické/sociální) by měl být relativní význam jednotlivých dopadů odstupňován pomocí jednoho souboru kritérií k ohodnocení relativního dopadu vztahujícího se na jednotlivá rizika nebo rizikové scénáře. Dopady na obyvatelstvo by se měly měřit počtem postižených osob, zatímco hospodářské dopady by se měly měřit v národní měně. Environmentální dopady by měly být pokud možno kvantifikovány z ekonomického hlediska, mohou však být klasifikovány i z nekvantitativního hlediska, například 1) omezené/nevýznamné, 2) menší/podstatné, 3) mírné/závažné, 4) významné/velmi závažné, 5) katastrofické/fatální. Politické/sociální dopady (včetně dopadů na bezpečnost) lze rovněž měřit v podobném kvalitativním rozsahu. Kvantitativní analýza může stanovit míru úrovně dopadu (velmi nízký, nízký, mírný, vysoký nebo velmi vysoký) v číselném vyjádření.

Posouzení dopadů by mělo být pokud možno sladěno s cíli, záměry a pokyny pro podávání zpráv stanovenými v sendajském rámci pro snižování rizika katastrof (dále jen „sendajský rámeček“)⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁷⁾ Pracovní dokument útvarů Komise, Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management (SEK(2010) 1626 v konečném znění).

⁽¹⁸⁾ Vzhledem k různým metodickým přístupům lze dopady na kulturní dědictví klasifikovat buď jako hospodářské dopady (jsou-li kvantitativní), nebo environmentální dopady (jsou-li kvalitativní). Členské státy by měly případně uvést, jak byly dopady na kulturní dědictví klasifikovány.

⁽¹⁹⁾ Úřad OSN pro snižování rizika katastrof (UNDRR), *Technical guidance for monitoring and reporting on progress in achieving the global targets of the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction*. <https://www.preventionweb.net/publications/view/54970>

Tyto čtyři kategorie dopadů lze uvážit v krátkodobém a střednědobém horizontu, za určitých okolností může mezi nimi navíc existovat silná vzájemná závislost, například počet osob usmrčených a zraněných v budovách, které se zřítily v důsledku zemětřesení. Tyto čtyři kategorie dopadů by mohly být případně zohledněny při posuzování dopadu jakékoli analyzované události nebo rizika, včetně klíčových rizik zjištěných v otázce 3, což zahrnuje také klíčová rizika s přeshraničním dopadem, rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem a případně klíčová budoucí a nově vznikající rizika. Tyto čtyři kategorie lze použít rovněž při vypracovávání rizikových scénářů a posuzování široké škály rizik (jak je popsáno níže) ve fázi zjišťování rizik a analýzy rizik.

K zjištění klíčových rizik lze použít řadu metod a technik⁽²⁰⁾. K těm mohou patřit kritéria rizikovitosti, metody založené na důkazech, přezkumy geologických, historických a statistických údajů, kontrolní seznamy, zpravodajské informace, systematické týmové metody (v případech, kdy tým odborníků sleduje systematický proces k zjištění rizik prostřednictvím strukturovaného souboru nápovědí nebo otázek) a metody induktivního uvažování. Existují techniky, které umožňují komplexnější přístup k procesu zjišťování rizik⁽²¹⁾.

Analýza rizikových scénářů může být užitečná při zjišťování potenciálních klíčových rizik, případně včetně budoucích a/ nebo nově vznikajících klíčových rizik, klíčových rizik s přeshraničním dopadem a klíčových rizik s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem. Nabízí také způsob, jak informovat o možnostech získání představy o budoucích nejistotách a faktorech ovlivňujících rozhodnutí, která mají být přijata dnes.

Ve vnitrostátních analýzách rizik mohou být posuzovány nejen analýzy modelů/scénářů s jediným rizikem (pokud byly vypracovány ve fázi zjišťování rizik), nýbrž také některé scénáře nebo modely zahrnující více rizik.

Koncepce zohledňující více rizik posuzuje nebezpečí a zranitelná místa z různé perspektivy. Při posuzování nejrůznějších rizik se přihlídně k případnému zesílení a kaskádovým efektům vyplývajícím ze vzájemného působení s jinými riziky. Jinými slovy, jedno riziko může být zvýšeno jiným rizikem, nebo tím, že jiný typ události významně změnil zranitelnost nebo expozici systému. Hledisko, kdy se posuzuje více zranitelných míst, znamená soustředit se na řadu citlivých cílů, které jsou vystaveny riziku, jako je obyvatelstvo, dopravní systémy a infrastruktura, budovy a kulturní dědictví. Tyto potenciální cíle vykazují různé typy zranitelnosti vůči různým nebezpečím a vyžadují jiné druhy kapacit pro předcházení rizikům a jejich zvládnání.

Analýza scénáře zahrnujícího více rizik obvykle zohledňuje tyto prvky:

- určení možných scénářů zahrnujících více rizik, počínaje danou událostí a vyhodnocením možnosti vzniku jiných rizik nebo událostí,
- analýza expozice a zranitelnosti pro každé jednotlivé riziko v rámci různých oblastí scénářů, jakož i vzájemné závislosti rizik a zranitelných míst,
- odhad rizika pro každou nepříznivou událost a pro scénáře zahrnující více rizik. K usnadnění vizualizace, poskytnutí informací o scénářích a provádění scénářů lze použít softwarové nástroje pro mapování scénářů zahrnujících více rizik, jako je systém pro podporu rozhodování (*Decision Support System (DSS)*).

Cílem těchto pokynů není prosazovat konkrétní způsob zacházení se scénáři či modely zahrnujícími více rizik; mají spíše upozornit na některé osvědčené postupy popsané v literatuře, např. v případě technologických havárií v důsledku přírodních katastrof (jako zemětřesení, blesky a povodně).

Otázka 3.1 Zjišťování klíčových rizik s přeshraničním dopadem

Klíčová rizika, která by mohla mít významné nepříznivé přeshraniční dopady pocházející ze sousední země nebo zemí či postihující sousední zemi nebo země

V řípadě potřeby uveďte, zda byl při vypracovávání scénáře a při zjišťování klíčových rizik s přeshraničními dopady uplatněn přístup zohledňující širokou škálu rizik. Například uveďte, zda byly zváženy kaskádové účinky katastrof.

Při zjišťování klíčových rizik s potenciálním přeshraničním dopadem a při odhadu jejich příslušných dopadů lze vzít v úvahu: i) dopady vyplývající z rizik vzniklých v sousední zemi nebo zemích; ii) dopady, které se přenášejí do sousední země nebo zemí; iii) dopady ovlivňující dvě či více zemí současně. Při zvažování dopadů na sousední zemi nebo země není účelem kvalitativní nebo kvantitativní posouzení potenciálních dopadů, nýbrž spíše získání představy o tom, zda by mohly nastat nepříznivé dopady (např. oblak popela ze sopky zasahující do vzdušného prostoru sousedních zemí).

⁽²⁰⁾ Příloha 3 pracovního dokumentu útvarů Komise, Risk Assessment and Mapping Guidelines for Disaster Management (SEK(2010) 1626 v konečném znění).

⁽²¹⁾ Zpráva Společného výzkumného střediska o doporučeních pro vnitrostátní posuzování rizik (*Recommendations for National Risk Assessment*): https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC114650/jrc114650_nrarecommendations_updatedfinal_online1.pdf

Otázka 3.2 Zjišťování klíčových rizik s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem

Veškerá klíčová rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem

V případě potřeby uveďte, zda byl při vypracovávání scénářů a zjišťování klíčových rizik s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem uplatněn přístup zohledňující širokou škálu rizik. Například uveďte, zda byly zváženy kaskádové účinky katastrof.

Členské státy se žádají, aby stanovily kritéria pro vymezení klíčových rizik s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem na celostátní nebo nižší úrovni. Riziko s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem se nemusí nutně považovat za klíčové riziko, je-li velmi nepravděpodobné, že dotyčná událost nastane. To, zda v rámci klíčových rizik existují rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem, proto závisí na definicích „klíčových rizik“ v členských státech.

Otázka 3.3 Zjišťování klíčových budoucích a/nebo nově vznikajících rizik

V případě potřeby řčete klíčová rizika, která se očekávají v budoucnu. Může se jednat o nově vznikající rizika, která by mohla mít významné nepříznivé lidské, hospodářské, environmentální a politické/sociální dopady (včetně dopadů na bezpečnost).

Určení klíčových budoucích rizik, včetně nově vznikajících rizik, může pomoci zlepšit zvládání budoucích rizik prostřednictvím vhodných opatření v oblasti prevence a připravenosti. V případě budoucích a nově vznikajících rizik v souvislosti se změnou klimatu by posouzení dopadů mělo případně zohlednit prognózy a scénáře týkající se změny klimatu, které vycházejí ze zpráv Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) či z jiných ověřených vědeckých zdrojů. Pokud existují vnitrostátní posouzení rizik a zranitelnosti v souvislosti s klimatem, poskytněte příslušné odhady nebezpečí a rizik souvisejících s klimatem. Budoucí a nově vznikající rizika související se změnou klimatu by měla být v souladu s riziky uvedenými ve vnitrostátní strategii a/nebo plánu pro přizpůsobení a v posouzeních rizik a zranitelnosti v souvislosti s klimatem, pokud byla tato posouzení provedena.

Publikace Komise nazvaná „*Science for Environmental Policy*“ (Věda pro politiku v oblasti životního prostředí) považuje za nově vznikající rizika ⁽²⁾ ta rizika, která mohou:

- být nová,
- být obtížně posouditelná (tradičními přístupy k posuzování a zvládání rizik), pokud jde o pravděpodobnost škod,
- být obtížně předvídatelná, tj. je obtížné posoudit pravděpodobnost, že k určitému důsledku dojde v určitém čase, místě či za určitých podmínek,
- vyplývat z nově zjištěného nebezpečí, s ohledem na nějž může nastat významná expozice, nebo z neočekávané nové či zvýšené významné expozice a/nebo citlivosti na známé nebezpečí,
- být nová nebo známá rizika, jež se projeví v nových nebo neznámých podmínkách.

Definice nově vznikajících rizik zahrnují rovněž koncept nově vytvořených rizik; nově zjištěných/zaznamenaných rizik; vyššího rizika nebo rizika, které se stane obecně známým nebo prokázaným.

V příslušných případech: Nastiňte metody, modely a techniky používané k zjištění a posouzení budoucích rizik a/nebo nově vznikajících rizik a jejich potenciálních dopadů s přihlédnutím ke scénářům a odhadům rizik souvisejících se změnou klimatu, k vnitrostátní strategii a/nebo plánu pro přizpůsobení ⁽³⁾ a k posouzením rizik a zranitelnosti v souvislosti s klimatem, pokud byla tato posouzení provedena. Použité scénáře budoucí změny klimatu a jejich prognózy mohou být krátkodobé (2030), střednědobé (2050) a případně dlouhodobé (2100).

Dynamickou povahu a různé interakce rizikových procesů, jež jsou podmíněny změnou klimatu a sociálními, ekonomickými, environmentálními a demografickými parametry, by mohlo zachytit použití modelů zahrnujících více rizik. Metodou používanou k zjišťování budoucích a/nebo nově vznikajících rizik je rovněž tvorba scénářů. Tato metoda se neomezuje pouze na odhad budoucích dopadů změny klimatu.

⁽²⁾ *Science for Environment Policy* (2016) *Identifying emerging risks for environmental policies*. Future Brief 13. Evropská komise, GŘ pro životní prostředí, <http://ec.europa.eu/science-environment-policy>

⁽³⁾ Vnitrostátní strategie a plány pro přizpůsobení jsou k dispozici na internetových stránkách iniciativy Climate Adapt: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>

V případě potřeby uveďte, zda byl při vypracovávání scénářů a zjišťování rizik v souvislosti s budoucími a nově vznikajícími klíčovými riziky uplatněn přístup zohledňující širokou škálu rizik. Také uveďte, zda byly zváženy kaskádové účinky katastrof.

Otázka 4 Určení dopadů změny klimatu

Určete, která z výše uvedených klíčových rizik jsou přímo spojena s účinky změny klimatu. Vezměte v úvahu stávající strategii a/nebo plán pro přizpůsobení se změně klimatu na celostátní nebo nižší úrovni ⁽²⁴⁾ nebo případně příslušná posouzení rizik a zranitelnosti v souvislosti s klimatem.

Tuto otázku lze případně spojit se zjišťováním klíčových budoucích a/nebo nově vznikajících rizik (otázka 3.3).

V říšlušných případech: Popište, jaké metody a zdroje údajů byly použity k určení klíčových stávajících rizik, jež jsou nebo mohou být ovlivněna změnou klimatu.

Otázka 5 Analýza rizik

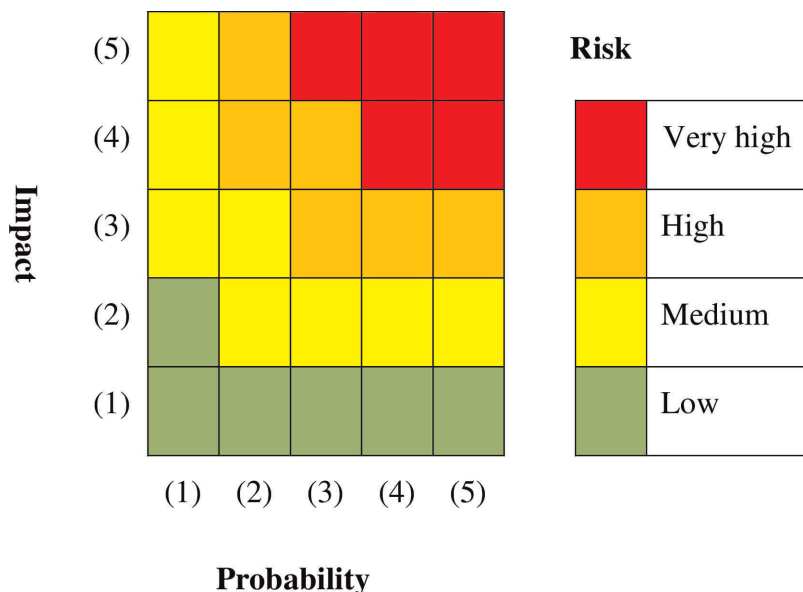
Popište míru pravděpodobnosti výskytu a dopadu zjištěných klíčových rizik (v otázce 3), včetně klíčových přeshraničních rizik a klíčových rizik s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem, případně včetně budoucích a/nebo nově vznikajících rizik.

Zobrazte výsledky v jediné matici rizik nebo případně v jiném vizuálně znázorněném grafu/modelu.

V říšlušných případech: veďte metody, modely a techniky používané k posouzení pravděpodobnosti výskytu a dopadů různých rizik nebo rizikových scénářů.

Jakmile byla zjištěna rizika, měří se pravděpodobnost jejich výskytu a závažnost jejich potenciálních dopadů pomocí souboru kategorií, které posuzují rizikové faktory (měření by mělo být v ideálním případě kvantitativní). Kategoriami dopadů, které lze posoudit, jsou lidské, hospodářské, environmentální a politické/sociální dopady (včetně bezpečnosti), jak je popsáno v otázce 3. To je často popsáno z hlediska „pravděpodobnosti“ a „dopadu“ scénáře nebo výskytu rizika. Výsledky jsou obvykle prezentovány v matici rizik nebo v pravděpodobnostních mapách.

Matice rizik vztahuje pravděpodobnostní rozměr k rozměru dopadu a představuje grafické znázornění různých rizik, které umožňuje jejich porovnání. Tato matice zobrazuje více zjištěných rizik, a tím usnadňuje srovnání. Matice rizik mohou být použity ve všech fázích posuzování rizik (v případě stávajících, budoucích a/nebo nově vznikajících, přeshraničních rizik a klíčových rizik s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem). Stupnice používané pro pravděpodobnost a dopad mají obvykle pět úrovní (obrázek 1), ačkoli to se může lišit. Barvy v matici mohou být rovněž přiděleny rozdílně, a to v závislosti na individuálním vnímání rizika v dané zemi.

⁽²⁴⁾ Vnitrostátní strategie a plány pro přizpůsobení jsou k dispozici na internetových stránkách iniciativy Climate Adapt: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>

Obrázek 1: Matice rizik (symetrická, 5 × 5)

Matici rizik používá řada členských států. Uvážit lze vypracování různých matic rizik pro lidské, hospodářské, environmentální a politické/sociální dopady (včetně dopadu na bezpečnost), jelikož tyto kategorie jsou měřeny pomocí odlišných stupnic a v opačném případě by bylo srovnání obtížné, zejména tehdy, jsou-li některé z nich posuzovány kvantitativně a jiné kvalitativně. Pro usnadnění komplexnějšího přehledu na úrovni EU by členské státy mohly použít pokud možno matici rizik 5 × 5 s uvedením míry úrovně dopadů a pravděpodobnosti. Členské státy by podle možností měly každému přidělit kvantitativní hodnotu od 1 do 5.

Analýza rizik musí brát v úvahu **nejistoty spojené s analyzováním rizik** a musí se zabývat nejistotami údajů a modelů. Analýza citlivosti zahrnuje zjištění velikosti a významu rozsahu rizik pro změny jednotlivých vstupních parametrů.

Je-li pravděpodobné, že riziko bude mít podstatné a nezvratné důsledky, jeho pravděpodobnost však nelze přesně posoudit, může jeho zařazení do analýzy rizik odůvodňovat **zásada předběžné opatrnosti**. To se týká zejména rizik pro životní prostředí a zdraví (choroby lidí, zvířat a rostlin). Zásadu předběžné opatrnosti lze uplatnit jako první krok k zvládnutí rizik. Na základě kvalitativních nebo nepřesvědčivých důkazů může být nutné přijmout dočasná rozhodnutí. Je-li použita zásada předběžné opatrnosti, je třeba vyvinout další úsilí o zlepšení poznatků.

Otázka 6 Mapování rizik

Uveďte, zda byly vypracovány mapy rizik, které ukazují očekávané prostorové rozložení klíčových rizik určených ve fázi zjišťování a analýzy (otázky 3, 4 a 5). Pokud ano, podle potřeby je připojte.

Rozložení rizik se v jednotlivých zemích liší kvůli rozdílnému výskytu rizika, expozici osob a majetku a nerovnoměrné zranitelnosti. Užitečným nástrojem pro určení nejvíce ohrožených oblastí v dané zemi jsou mapy rizik. Podle potřeb na celostátní nebo nižší úrovni lze vyhotovit různé druhy map: jednoduché mapy klíčových rizik zahrnující klíčová rizika s přeshraničním dopadem, klíčová rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem a případně budoucí a/nebo nově vznikající rizika. Mímoto mohou být vypracovány mapy ztrát, které prokazují, kde jsou případné ztráty u daného rizika potenciálně vyšší vzhledem k rozložení expozice a zranitelnosti atd.

Různá klíčová rizika by měla být v ideálním případě uvedena v samostatných mapách nebo v mapách tematických rizik (např. klasifikace podle klíčových rizik s přeshraničním dopadem, budoucích a/nebo nově vznikajících rizik a klíčových rizik s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem). Pokud je to možné, mohou ukazovat prostorové rozložení zranitelnosti a vystavení škodám s označením velmi vysoké, vysoké, střední, nízké a velmi nízké úrovně rizika.

Tyto mapy rizik mohou ukazovat prostorové rozložení všech relevantních aspektů vyžadujících ochranu na celostátní nebo regionální úrovni, jako jsou: obyvatelstvo, důležitá infrastruktura, například dodávky vody, elektřiny, plynu a ropy; doprava a distribuce; telekomunikace; zemědělství; finanční a bezpečnostní služby; nemocnice; školy; oblasti a přírodní stanoviště chráněné z hlediska životního prostředí (oblasti sítě Natura 2000, chráněné mořské oblasti, národní parky, lesy, biologická rozmanitost mořského a suchozemského prostředí, povodí); kulturní dědictví (archeologická naleziště, památky, parky atd.) a jiné významné hospodářské činnosti (továrny, podniky, energetická zařízení, zemědělská produkce, chov hospodářských zvířat, oblasti cestovního ruchu a podniky) atd.

Tyto informace lze spojit pomocí geografických informačních systémů (GIS) nebo internetových platforem. Pokud existují, uveďte případně příslušný odkaz.

Otázka 7 Sledování a přezkum posouzení rizik

Vysvětlete systém vytvořený pro sledování a přezkum posouzení rizik s ohledem na nový vývoj.

V rámci procesu zvládnutí rizik katastrof by měla být rizika pravidelně sledována a přezkoumávána s cílem ověřit, zda:

- předpoklady týkající se rizik jsou i nadále platné (včetně vstupních údajů),
- předpoklady, na nichž je posouzení rizik založeno, včetně vnějších a vnitřních souvislostí, jsou i nadále platné,
- je dosahováno očekávaných výsledků,
- výsledky posouzení rizik odpovídají skutečným zkušenostem,
- techniky posuzování rizik jsou náležitě uplatňovány,
- řešení rizik (opatření pro předcházení rizikům a připravenost na ně) je účinné.

Otázka 8 Sdělování výsledků posouzení rizik

Popište proces sdělování a šíření výsledků vnitrostátního posouzení rizik. Vysvětlete, jak jsou výsledky posouzení rizik sdíleny mezi tvůrci politik, různými orgány veřejné správy s různými druhy odpovědnosti, různými úrovněmi správy a ostatními příslušnými zúčastněnými stranami. Uveďte, zda a jak je široká veřejnost informována o výsledcích posouzení rizik, aby si byla vědoma rizik ve své zemi nebo regionu a/nebo aby mohla přijmout informovaná rozhodnutí na svou ochranu.

Náležité sdělování výsledků umožňuje použití posouzení rizik při rozhodování. Hlavním účelem sdělování rizik je umožnit ohroženým osobám, aby na svou ochranu přijaly informovaná rozhodnutí, a zvýšit jejich povědomí o rizicích. Sdělování rizik znamená také sdílení informací, doporučení a stanovisek mezi odborníky a osobami, které čelí ohrožení svého zdraví a/nebo ekonomického či sociálního blahobytu. Správné posouzení rizik mohou využít také nevládní organizace. Například chemický průmysl musí být často informován o technologických rizicích. Uplatňování zásady týkající se práva na informace, která je v současnosti zakotvena v mnoha vnitrostátních a mezinárodních právních a správních předpisech, navíc znamená, že mnoho postupů posuzování nyní zahrnuje účast veřejnosti. Tento vývoj vyvolal potřebu systematického přístupu ke sdělování rizik při provádění veřejné politiky.

Část II. Posouzení schopnosti zvládnání rizik

2.1 Úvod

V čl. 6 odst. 1 rozhodnutí č. 1313/2013/EU se uvádí: „Za účelem prosazování účinného a soudržného přístupu k předcházení katastrofám a připravenosti na ně sdílením informací, které nejsou citlivé, [...], a prosazování osvědčených postupů v rámci mechanismu Unie, členské státy: [...] b) dále rozvíjejí posouzení schopnosti zvládnání rizik na celostátní nebo odpovídající nižší úrovni.“

Členské státy se vyzývají, aby s ohledem na svou technickou, finanční a správní kapacitu posoudily svou schopnost provádět odpovídající posouzení rizik a plánování zvládnání rizik a opatření v oblasti prevence a připravenosti.

Tyto pokyny stanoví strukturu pro shrnutí posouzení schopnosti jednotlivých zemí v oblasti zvládnání rizik. Navrhovaná struktura není úplná a bude ji nutno přizpůsobit potřebám jednotlivých členských států. Tento postup by se měl považovat za společný výchozí bod navržený tak, aby podporoval společné chápání aspektů, které by vnitrostátní posouzení schopnosti zvládnání rizik mělo zahrnovat. Shrnutí by se mělo zaměřit na klíčová rizika určená v části I.

2.2 Pokyny k odpovědím na otázky 9–20 šablony (část II)

Otázka 9 Legislativní, procesní a/nebo institucionální rámec

Popište zavedený rámec pro proces nebo procesy posuzování schopnosti zvládnání rizik. Uveďte, zda se tento proces zakládá na právním aktu, strategickém plánu, prováděcím plánu nebo jiných procesních rámcích.

V říslušných případech: *Uveďte, jak často je schopnost zvládnání rizik posuzována a zda se posouzení schopnosti zvládnání rizik používá pro účely rozhodování.*

Tato otázka má objasnit legislativní, procesní a/nebo institucionální kontext na celostátní nebo nižší úrovni (podle toho, který se uplatňuje), který formalizuje proces nebo procesy posuzování schopnosti zvládnání rizik za účelem prevence, připravenosti a reakce. Je-li platný legislativní rámec stejný jako rámec popsany v odpovědi na otázku 1, lze odkázat na odpovědi na otázku 1. Pakliže se odpověď liší od odpovědi na otázku 1, členské státy se žádají, aby upřesnily, zda mají proces nebo procesy posuzování schopnosti zvládnání rizik právní základ, nebo zda vycházejí ze strategického plánu, prováděcího plánu nebo jiných legislativních/procesních rámců, a zda se zakládají na posouzení rizik nebo zda se jím řídí.

V říslušných případech: *Uveďte předvídatelné plány na vypracování legislativního rámce. Uveďte, jak často se posouzení schopnosti zvládnání rizik provádí na celostátní a případně na nižší úrovni, a/nebo popište, zda se toto posouzení používá pro účely rozhodování. Například uveďte, zda se používá v procesu plánování zvládnání rizik a/nebo při provádění opatření v oblasti prevence a připravenosti a zda se využívá k lepšímu pochopení zranitelných míst v rámci posouzení rizik.*

Otázka 10 Úloha a povinnosti příslušných orgánů

Popište úlohu a povinnosti příslušných orgánů na celostátní nebo nižší úrovni (podle potřeby), přičemž se rozlišuje mezi posouzením rizik, prevencí, připraveností a reakcí, se zaměřením se na zvládání zjištěných klíčových rizik.

Popište, jak je mezi těmito příslušnými orgány zajištěna horizontální koordinace (meziodvětvový přístup), se zaměřením na zvládání zjištěných klíčových rizik.

S ohledem na zjištěná klíčová rizika by měly být pro všechny fáze cyklu zvládání rizik katastrof (posouzení, prevence, připravenost a reakce) jednoznačně přiděleny kapacity v oblasti řízení a úkoly/povinnosti příslušných orgánů a subjektů. K vizualizaci horizontální koordinace může být připojeno grafické znázornění. Uveďte rovněž název orgánu, který plní na celostátní úrovni úlohu kontaktního místa pro případ mimořádných událostí, jež je k dispozici 24 hodin denně 7 dnů v týdnu, a popište, jak je tato úloha začleněna do celkové struktury řízení.

Členské státy by měly vysvětlit, jak jsou tyto úlohy a povinnosti vymáhány (např. prostřednictvím právních předpisů a/nebo procedurálních zásad) a co se dělá pro zajištění účinného řízení (např. s cílem zamezit překrývání a mezerám mezi oblastmi působnosti). Popište, jaká opatření jsou zavedena k zajištění spolupráce mezi těmito příslušnými orgány v různých fázích cyklu zvládání rizik katastrof (posouzení, prevence, připravenost a reakce), a získané poznatky se zaměřením se na zvládání klíčových rizik.

Pokud řízení úloh a povinností příslušných orgánů vyžaduje meziodvětvový přístup (např. začlenění přízpusobení se změně klimatu, otázka 14), členské státy se žádají, aby vzaly na vědomí platné právní předpisy a/nebo politiky EU (viz příloha).

Otázka 11 Úloha příslušných zúčastněných stran

Uveďte, zda v případě zjištěných klíčových rizik jsou příslušné zúčastněné strany informovány o procesu nebo procesech zvládání rizik katastrof a zda jsou do těchto procesů zapojeny. Pokud ano, popište jak.

Schopnost zvládat rizika v rostoucí míře závisí na zapojení různých zúčastněných stran z veřejného a soukromého sektoru, včetně agentur pro zvládání katastrof, zdravotnických služeb, hasičských jednotek, policejních sborů, hospodářských subjektů působících v odvětví dopravy/energetiky/komunikací, dobrovolnických organizací, občanů/dobrovolníků, soukromých vlastníků půdy, pojišťovnictví, akademické obce a výzkumných ústavů, ozbrojených sil nebo organizací v jiných zemích (pro zvládání rizik katastrof na nadnárodní úrovni), a na spolupráci s nimi. Právní předpis EU stanoví, že „pro účely prevence a zvládání rizik katastrof je nutné navrhnout a provést opatření ke zvládání rizik, která zahrnují koordinaci široké škály aktérů“⁽²⁵⁾.

Uveďte, zda je tato spolupráce zajištěna v procesu nebo procesech posuzování rizik s ohledem na zjištěná klíčová rizika, v procesech plánování zvládání rizik katastrof a případně při provádění opatření v oblasti prevence a připravenosti. Pokud ano, popište jak.

V příslušných případech: Uveďte, jak jsou informovány zúčastněné strany z veřejného a soukromého sektoru a jak je zajištěno sdílení informací (včetně získaných poznatků a sdílení údajů). Lze odkázat na odpovědi na otázku 8.

Otázka 12 Postupy a opatření na celostátní, nižší než celostátní a místní úrovni

Popište zavedené postupy k zajištění vertikální spolupráce mezi orgány na celostátní, nižší než celostátní a místní úrovni zapojenými do procesu nebo procesů zvládání rizik katastrof s ohledem na zjištěná klíčová rizika.

Členské státy by měly vysvětlit postupy a opatření k zajištění vertikální koordinace mezi celostátní, nižší než celostátní a místní úrovní s ohledem na zjištěná klíčová rizika.

Proces plánování opatření v oblasti prevence a připravenosti musí stanovit postupy, které pomohou snížit rizika na celostátní, nižší než celostátní a místní úrovni. Jak je uvedeno v 14. bodě odůvodnění rozhodnutí (EU) 2019/420⁽²⁶⁾, významnou úlohu při prevenci mohou hrát regionální a místní orgány; tyto orgány jsou mimoto prvními, kdo reagují na katastrofu, a to společně se svými dobrovolníky. Členské státy se proto žádají, aby uvedly, jaké dohodnuté mechanismy spolupráce existují, včetně rozhodovacích postupů, které pomáhají stanovit pořadí důležitosti rizik a regionálních plánů, a finančních ujednání týkajících se pomoci.

⁽²⁵⁾ Viz 8. bod odůvodnění rozhodnutí (EU) 2019/420, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU.

⁽²⁶⁾ 14. bod odůvodnění rozhodnutí (EU) 2019/420, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU, uvádí: „Významnou úlohu při prevenci a zvládání katastrof hrají regionální a místní orgány a v zájmu minimalizace překrývání činnosti a podpory interoperability je třeba, aby jejich kapacity pro odezvu byly náležitě zapojeny do veškeré koordinace a nasazení [...]“

V příslušných případech: Popište opatření pro zvládnání rizik katastrof, která jsou s ohledem na zjištěná klíčová rizika zavedena na různých úrovních správy. To může být doloženo tabulkou znázorňující zjištěná klíčová rizika.

Otázka 13 Postupy a opatření na přeshraniční, meziregionální a mezinárodní úrovni

Popište postupy zavedené k zajištění spolupráce na přeshraniční, meziregionální a mezinárodní úrovni pro zvládnání rizik katastrof ve vztahu ke zjištěným klíčovým rizikům. Popište zavedená opatření k zajištění zvládnání rizik katastrof pro zjištěná klíčová rizika.

V říšlušných případech: Uveďte, zda jsou politiky v oblasti zvládnání rizik katastrof vypracovány způsobem, který zohledňuje mezinárodní závazky, jako jsou sendajský rámec pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030 a cíle udržitelného rozvoje Agendy pro udržitelný rozvoj 2030.

S ohledem na mezinárodní spolupráci a nedávnou revizi rozhodnutí č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie (zejména 28. bod odůvodnění rozhodnutí (EU) 2019/420 ⁽²⁷⁾) je účelem tohoto oddílu prozkoumat, zda a jak je zajištěno zapojení na přeshraniční, meziregionální a mezinárodní úrovni.

Členské státy se žádají, aby popsaly, zda ve fázi před katastrofou existuje přeshraniční ⁽²⁸⁾, meziregionální a mezinárodní spolupráce, a pokud ano, v jaké formě (prevence a připravenost). Vysvětlete, jak je tato spolupráce zajištěna (např. memoranda o porozumění nebo dohody o úrovni služeb). Rovněž uveďte, zda jsou opatření v oblasti připravenosti (např. systémy včasného varování nebo společná školení a cvičení) prováděna společně k zajištění rychlé a účinné reakce na katastrofy v případě, že se projeví zjištěná klíčová rizika.

Pokud řízení opatření v oblasti prevence, připravenosti a reakce vyžaduje meziodvětvový přístup (např. začlenění přizpůsobení se změně klimatu, otázka 14), lze odkázat na platné právní předpisy EU (viz příloha).

Sendajský rámec ⁽²⁹⁾ schválený Valným shromážděním OSN je dobrovolná, nezávazná dohoda, jejímž prostřednictvím se vlády jednotlivých zemí zavázaly předcházet novým rizikům katastrof a snižovat stávající rizika katastrof tím, že sníží expozici a zranitelnost a současně zvýší připravenost, což povede k lepší celkové odolnosti. Cíle udržitelného rozvoje ⁽³⁰⁾ přijaté v roce 2015 na summitu OSN stanoví sedmáct cílů ⁽³¹⁾ pro udržitelný rozvoj. Provádění obou programů vyžaduje dobře vymezený rámec ukazatelů ke sledování pokroku při snižování rizika katastrof. Konkrétně ke sledování pokroku při provádění sedmi cílů na základě sendajského rámce existuje 38 ukazatelů a k dosažení udržitelného rozvoje na základě cílů udržitelného rozvoje je stanoveno sedmáct cílů a 169 dílčích cílů.

Komise se podílí na provádění obou programů a ke sledování pokroku při plnění těchto cílů vypracovala akční plány ⁽³²⁾ a diskusní dokumenty ⁽³³⁾. Členské státy se případně žádají, aby popsaly, jak jejich politiky v oblasti zvládnání rizik katastrof pomohou dosáhnout cílů těchto dvou programů.

Otázka 14 Zaměření se na opatření pro přizpůsobení se změně klimatu

Uveďte, zda na celostátní nebo nižší úrovni (podle potřeby) existuje součinnost mezi opatřeními pro snižování rizik katastrof a opatřeními pro přizpůsobení se změně klimatu s ohledem na zjištěná klíčová rizika, která souvisejí se změnou klimatu (otázka 4). Pokud ano, popište jak.

⁽²⁷⁾ V 28. bodě odůvodnění rozhodnutí (EU) 2019/420, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU, je uvedeno, že „všechna opatření by [...] měla být v souladu s mezinárodními závazky, jako jsou sendajský rámec pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030, [...] a Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030“.

⁽²⁸⁾ Přeshraniční opatření v oblasti prevence a připravenosti mohou být uvedena v odpovědi na otázku 22.

⁽²⁹⁾ Sendajský rámec pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030: https://www.preventionweb.net/files/43291_sendai-frameworkfordrren.pdf

⁽³⁰⁾ Cíle udržitelného rozvoje: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

⁽³¹⁾ Mezi sedmáct cílů udržitelného rozvoje patří: 1. vymýcení chudoby, 2. vymýcení hladu, 3. zdraví a kvalitní život, 4. kvalitní vzdělání, 5. genderová rovnost, 6. čistá voda a sanitační zařízení, 7. cenově dostupná a čistá energie, 8. důstojná práce a hospodářský růst, 9. průmysl, inovace a infrastruktura, 10. méně nerovností, 11. udržitelná města a obce, 12. zodpovědná spotřeba a výroba, 13. opatření v oblasti klimatu, 14. život ve vodě, 15. život na zemi, 16. mír, spravedlnost a silné instituce, 17. partnerství pro plnění cílů.

⁽³²⁾ Evropská komise, *Akční plán pro sendajský rámec pro snižování rizika katastrof na období 2015–2030. Uplatňování přístupu založeného na znalosti rizik katastrof ve všech politikách EU (Action Plan on the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030. A disaster risk-informed approach for all EU policies)* (SWD(2016) 205 final/2).

⁽³³⁾ Evropská komise, 2019 Diskusní dokument, *Směřování k udržitelné Evropě do roku 2030*. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/rp_sustainable_europe_30-01_en_web.pdf

Vzhledem k nedávné revizi mechanismu civilní ochrany Unie, konkrétně skutečnosti, že by „všechna opatření měla být v souladu s mezinárodními závazky, jako jsou [...] Pařížská dohoda v rámci Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu [...]“⁽³⁴⁾, je účelem této otázky prozkoumat, zda a jak je zajištěna součinnost mezi opatřeními pro přizpůsobení se změně klimatu a vnitrostátními opatřeními v oblasti prevence a připravenosti.

Přizpůsobení se změně klimatu může podpořit úsilí o předcházení katastrofám souvisejícím s klimatem. Nákladově efektivní opatření pro přizpůsobení vyžadují náležitou koordinaci na různých úrovních plánování a řízení. Podle Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu jsou doporučeným nástrojem pro politiky a opatření v oblasti přizpůsobení vnitrostátní strategie a plány pro přizpůsobení. Členské státy se žádají, aby odkázaly na tyto strategie a popsaly, zda a jak jsou tyto strategie začleněny do plánování vnitrostátních opatření pro předcházení rizikům katastrof a připravenosti na ně nebo naopak. Pokud řízení opatření v oblasti prevence, připravenosti a reakce vyžaduje meziodvětvový přístup, lze odkázat na platné právní předpisy EU (viz příloha).

Otázka 15 Zaměření se na opatření na ochranu kritické infrastruktury

Uvedte, zda jsou zavedena opatření na ochranu kritické infrastruktury, která je považována za relevantní pro zachování životně důležitých společenských funkcí.

Vzhledem k nedávné změně rozhodnutí o mechanismu civilní ochrany Unie, konkrétně 8. bodu odůvodnění rozhodnutí (EU) 2019/420⁽³⁵⁾, a čl. 7 odst. 1 směrnice o evropských kritických infrastrukturách⁽³⁶⁾ je účelem této otázky prozkoumat, zda a jak jsou prováděna opatření v oblasti prevence a připravenosti k ochraně kritické infrastruktury.

Členské státy se žádají, aby uvedly, zda mají politiku v oblasti kritických infrastruktur. Uvedte, zda je v rámci této politiky sestavován a pravidelně revidován seznam příslušných vnitrostátních kritických infrastruktur a zda jsou určeny investiční potřeby na ochranu kritické infrastruktury. Pokud řízení opatření v oblasti prevence, připravenosti a reakce s ohledem na kritické infrastruktury vyžaduje meziodvětvový přístup, lze odkázat na platné právní předpisy EU (viz příloha).

Otázka 16 Zdroj nebo zdroje financování

Uvedte, zda rozpočet umožňuje, aby byly zdroje v případě naléhavé potřeby přidělovány pružně, a nakolik jsou z finančních prostředků určených na katastrofy podporována preventivní opatření.

Popište zdroje financování (např. celostátní, nižší než celostátní, veřejné, soukromé, včetně pojištění, financování z EU či jiných mezinárodních zdrojů), které využíváte za účelem přijetí prioritních opatření v oblasti zvládnutí rizik katastrof v rámci posuzování zjištěných klíčových rizik a při předcházení těmto rizikům a přípravě a reakci na ně.

Je třeba zmínit různé formy finanční podpory, které EU poskytuje na opatření v oblasti prevence a připravenosti, pokud se využívají. Patří k nim finanční prostředky politiky soudržnosti, společná zemědělská politika, program LIFE⁽³⁷⁾, Fond pro vnitřní bezpečnost⁽³⁸⁾, Horizont 2020⁽³⁹⁾, granty pro více zemí zaměřené na prevenci a připravenost v rámci mechanismu civilní ochrany Unie a nově zavedené přímé granty. Pro účely budování kapacit a k vypracování politických rámců a nástrojů lze využít také program EU na podporu strukturálních reforem⁽⁴⁰⁾.

V případě mimořádných situací, jež jsou určeny v rámci posouzení rizik a plánování, by měly být k dispozici finanční prostředky, které jsou rychle dostupné. Popište, jak jsou v procesu provádění řešeny rozpočtové a právní otázky související s flexibilním přidělováním zdrojů (které řídicí orgány jsou zapojeny), a uveďte, zda existují plány k sdílení finanční zátěže (dostupné financování z EU nebo mezinárodní financování). Strukturu řízení zdrojů financování lze znázornit graficky.

Rovněž uveďte, zda jsou za účelem pokrytí těchto nákladů vyžadovány nebo byly sjednány dohody se zúčastněnými stranami (např. ze soukromého sektoru, pojišťovnictví). Uveďte, zda existují vnitrostátní fondy nebo programy pro případ katastrof (např. fond pro mimořádné události, mechanismy převodu finančních rizik), a pokud ano, zda jsou případně spojeny s dopady změny klimatu.

⁽³⁴⁾ Viz 28. bod odůvodnění rozhodnutí (EU) 2019/420, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU.

⁽³⁵⁾ Viz 8. bod odůvodnění rozhodnutí (EU) 2019/420, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU.

⁽³⁶⁾ Čl. 7 odst. 1 směrnice Rady 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 345, 23.12.2008, s. 75).

⁽³⁷⁾ LIFE: <https://ec.europa.eu/easme/en/life>

⁽³⁸⁾ Fond pro vnitřní bezpečnost: https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/internal-security-fund-police_en

⁽³⁹⁾ Horizont 2020: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/secure-societies-%E2%80%93-protecting-freedom-and-security-europe-and-its-citizens>

⁽⁴⁰⁾ Program EU na podporu strukturálních reforem: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/structural-reform-support-programme-srsp_en

Otázka 17 Infrastruktura, prostředky a vybavení

Popište, co se dělá pro zajištění toho, aby byly k dispozici dostatečné prostředky k zmírnění dopadu katastrof a k okamžité reakci na katastrofy související se zjištěnými klíčovými riziky.

Uveďte kapacitu k zajištění odpovídající infrastruktury, prostředků a vybavení k zmírnění dopadu katastrof a k rychlé reakci na katastrofy. Uveďte, zda s ohledem na zjištěná klíčová rizika existují postupy pro udržení prostředků v „dobrém stavu“ a pro jejich modernizaci (například prostřednictvím pravidelné údržby nebo soupisu majetku).

V říšlušných případech: Uveďte také, zda jsou kapacity v oblasti připravenosti a reakce vyvíjeny s ohledem na jednotlivá rizika, nebo zda jsou vyvíjeny bez ohledu na riziko s cílem reagovat v prvé řadě na dopad těchto rizik (např. pátrání a záchrana, evakuace, poskytnutí přístřeší a hospitalizace zraněných a nemocných osob).

Otázka 18 Zaměření se na sběr údajů o ztrátách v důsledku katastrof a na postupy

Uveďte, zda je zaveden systém pro shromažďování údajů o ztrátách vzniklých v důsledku katastrof. Popište, jak jsou shromažďovány údaje o zjištěných klíčových rizicích.

Pro pochopení dopadů a nákladů katastrof jsou důležité údaje a statistiky. Systematické shromažďování údajů a jejich analýzu lze využít při přijímání politických rozhodnutí s cílem pomoci snížit rizika katastrof a zvyšovat odolnost. Databáze ztrát v důsledku katastrof umožňují, aby subjekty, které se zabývají zvládnutím rizik katastrof, na základě minulých událostí přezkoumaly vzorce a trendy v oblasti rizik katastrof. Pochopení těchto vzorců a trendů může pomoci předjímat budoucí ztráty v důsledku rozsáhlých událostí (častých událostí) a zjistit, zda je zvládnutí rizik katastrof účinné při snižování rizik tohoto druhu. Na evropské úrovni zahájilo Společné výzkumné středisko rozvoj úložiště údajů o rizicích ⁽⁴¹⁾. Použité metody sběru údajů pro datové soubory týkající se katastrof se liší stejně jako zeměpisný rozsah a rozlišení těchto údajů. Na mezinárodní úrovni se vyvíjí podobné úsilí v souvislosti se sledováním provádění sendajského rámce ⁽⁴²⁾.

Uveďte, jaké metody jsou vyvíjeny pro hlášení škod (včetně lidských ztrát) a zda jsou shromažďovány údaje podle druhu rizik nebo druhu ztrát v důsledku katastrof (ekonomické, lidské, jiné). Uveďte: zda jsou tyto údaje sdíleny se zúčastněnými stranami a občany; zda zúčastněné strany přispívají k hlášení škod a/nebo odhadům nákladů; zda jsou pravidelně nebo příležitostně dokumentovány a uchovávány údaje o případech vzniku škod; o jaké časové období se jedná a zda jsou tyto zprávy zpřístupněny veřejnosti.

Pokud správa údajů o ztrátách v důsledku katastrof vyžaduje meziodvětvový přístup, včetně požadavků podle směrnice o INSPIRE ⁽⁴³⁾, lze odkázat na platné právní předpisy EU (viz příloha).

Otázka 19 Zaměření se na zařízení a postupy systémů včasného varování

Popište zavedené systémy pro včasné zjišťování nebezpečí a sledování zjištěných klíčových rizik. Uveďte, zda jsou do systému začleněny prognostické metody.

Včasné varování je významným prvkem snižování rizik katastrof. Rozumí se jím systematický sběr a analýza informací a předjímaní a určování nově vznikajících nebo opakujících se rizik. Členské státy se žádají, aby popsaly zavedené systémy pro včasné zjišťování nebezpečí a sledování zjištěných klíčových rizik a to, zda tyto systémy zahrnují prognostické metody.

⁽⁴¹⁾ Úložiště údajů o rizicích: <https://drmkc.jrc.ec.europa.eu/risk-data-hub>

⁽⁴²⁾ <https://sendaimonitor.unisdr.org/>

⁽⁴³⁾ Čl. 5 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

Existuje několik systémů včasného varování na celosvětové úrovni (např. Globální systém varování a koordinace v případě katastrof⁽⁴⁴⁾) i na evropské úrovni. Služba programu Copernicus pro podporu krizového řízení⁽⁴⁵⁾ poskytuje informace pro reakci na mimořádné události v případě různých druhů katastrof, včetně nebezpečí způsobených počasím, geofyzikálních nebezpečí, úmyslných či neúmyslných katastrof způsobených člověkem a jiných humanitárních katastrof. Tyto informace mohou být využity též k prevenci, zlepšování připravenosti a obnově činnosti. Jedná se o Evropský systém informací o lesních požárech (EFFIS)⁽⁴⁶⁾, Evropský systém informací o povodních (EFAS)⁽⁴⁷⁾ a Evropskou observatoř pro sledování sucha (EDO)⁽⁴⁸⁾. Nejnověji zajišťuje systém Evropského společenství pro výměnu naléhavých radiologických informací (ECURIE)⁽⁴⁹⁾ včasné oznamování a výměnu informací v případě radiální nebo jaderné mimořádné situace.

Členské státy se žádají, aby uvedly, zda jsou vnitrostátní systémy včasného varování napojeny na systémy včasného varování, které jsou k dispozici na evropské a celosvětové úrovni, a pokud ano, jak. Rovněž uveďte, zda, a pokud ano, jak jsou vytvořeny vazby mezi meteorologickými ústavy a ústavy pro sledování seismické aktivity, a to na celostátní i regionální úrovni (jsou-li k dispozici), a klíčovými vnitrostátními subjekty nebo akademickými institucemi, které katastrofy soustavně sledují. Lze odkázat na odpovědi na otázku 18.

Pokud řízení opatření v oblasti prevence, připravenosti a reakce s ohledem na systémy včasného varování vyžaduje meziodvětvový přístup (např. systémy včasného varování pro přeshraniční zdravotní hrozby⁽⁵⁰⁾, směrnice o povodních⁽⁵¹⁾), lze odkázat na platné právní předpisy EU (viz příloha).

Otázka 20 Informování o rizicích a komunikace za účelem zvýšení povědomí veřejnosti

Popište, jak je veřejnost informována o tom, jaká opatření mají být přijata v případě výskytu rizik. Například uveďte, zda existuje strategie pro osvětu veřejnosti a zvyšování povědomí. Uveďte, zda a jak jsou cílové skupiny zapojeny do stanovování opatření v oblasti prevence a připravenosti a do provádění informačních a komunikačních činností týkajících se rizik.

Občané by se měli zapojit do provádění opatření pro prevenci a připravenost ve dvou prioritních oblastech: vzdělávání ohledně rizik a povědomí a informovanost veřejnosti, včetně správného výkladu výstražných signálů a přijímání vhodných opatření k snížení zranitelnosti a expozice a k vlastní ochraně. Ukazatelem, který se používá při sledování, vyhodnocování a přezkumu provádění rozhodnutí č. 1313/2013/EU, je „pokrok dosažený při zvyšování informovanosti veřejnosti o katastrofách a připravenosti na ně měřený úrovní informovanosti občanů Unie o rizicích v jejich regionu“⁽⁵²⁾.

Zvládání složitých rizik vyžaduje účinné informační a komunikační systémy pro provádění opatření v oblasti prevence a připravenosti, aby se zohlednily potřeby jednotlivých komunit a zvláštní potřeby vysoce zranitelných skupin (např. skupin z různého kulturního a sociálního prostředí a s různým vzděláním). Povědomí veřejnosti o rizicích mohou účinně zvyšovat hromadné sdělovací prostředky (rozhlas, televize), alternativní média a osvětové a vzdělávací kampaně.

Členské státy se žádají, aby uvedly, zda mají pravidla a postupy pro zajištění sdílení informací a komunikaci s tvůrci politik, příslušnými zúčastněnými stranami, občany, včetně zvláštních zranitelných skupin, a jejich vzdělávání, které mají za účel zvýšit informovanost veřejnosti o klíčových rizicích prostřednictvím různých sdělovacích prostředků (např. sociálních médií atd.). Lze odkázat na odpovědi na otázku 9. Rovněž popište, jak jsou občané informováni před katastrofou, v jejím průběhu a posléze, a zda jsou vypracovány nějaké osvědčené postupy.

Systém „včasného varování“ musí poskytovat včasné a účinné informace k zmírnění dopadu katastrofy na obyvatelstvo. Výstražná upozornění a signály pro veřejnost musí být účinné. Popište, co se dělá pro zajištění toho, aby ohrožené komunity rozuměly signálům včasného varování a aby si byly vědomy kroků, které musí podniknout na svou ochranu. Ve vysoce rizikových oblastech by se měla konat pravidelná cvičení, aby se zajistil trvalý stav připravenosti. Popište příslušná zavedená opatření.

⁽⁴⁴⁾ Globální systém varování a koordinace v případě katastrof: <http://www.gdacs.org>

⁽⁴⁵⁾ Služba programu Copernicus pro podporu krizového řízení: <https://emergency.copernicus.eu/>

⁽⁴⁶⁾ Evropský systém informací o lesních požárech: http://effis.jrc.ec.europa.eu/static/effis_current_situation/public/index.html

⁽⁴⁷⁾ Evropský systém informací o povodních: <https://www.efas.eu>

⁽⁴⁸⁾ Evropská observatoř pro sledování sucha <http://edo.jrc.ec.europa.eu/edov2/php/index.php?id=1000>

⁽⁴⁹⁾ Celkovým cílem této platformy (<https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/european-radiological-data-exchange-platform>) je vyrozumět a informovat příslušné orgány a širokou veřejnost v rané fázi rozsáhlé havárie s uvolněním radioaktivity do ovzduší co nejdříve a co nejrozsáhleji.

⁽⁵⁰⁾ Ustanovení čl. 8 odst. 1 rozhodnutí č. 1082/2013/EU.

⁽⁵¹⁾ Čl. 7 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 288, 6.11.2007, s. 27).

⁽⁵²⁾ Ustanovení čl. 3 odst. 2 písm. d) rozhodnutí č. 1313/2013/EU.

Část III. Prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti zabývající se klíčovými riziky s přeshraničním dopadem a případně i riziky s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem

3.1 Úvod

K zvládnání a snížení rizik zjištěných prostřednictvím posouzení rizik na celostátní nebo případně odpovídající nižší úrovni se plánují a provádějí různá opatření v oblasti prevence a připravenosti. Jelikož se rizika na hranicích nezastaví, má pro zvýšení odolnosti v celé Evropě zásadní význam přeshraniční zvládnání rizik katastrof.

Popisy prioritních opatření v oblasti prevence a připravenosti, která se zabývají klíčovými riziky s přeshraničním dopadem, by neměly být omezeny na opatření, která provádějí a plánují orgány civilní ochrany. Vezměte rovněž v úvahu prioritní opatření prováděná nebo plánovaná jinými příslušnými útvary nebo subjekty. Popsaná opatření by se mimoto neměla omezovat na opatření vyplývající ze spolupráce mezi zeměmi („přeshraniční opatření“); měla by zahrnovat prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti, která jsou prováděna a plánována za účelem celkového řešení rizika.

Popisy prioritních opatření v oblasti prevence a připravenosti by měly zahrnovat také rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem. Členské státy se vybízejí, aby i u těchto rizik podaly v příslušných případech informace o opatřeních v oblasti prevence a připravenosti.

3.2 Pokyny k odpovědím na otázky 21–24 šablony (část III)

Členské státy by měly z rizik zjištěných v části I (Posouzení rizik) vybrat rizika, která považují za klíčová rizika s přeshraničním dopadem. V závislosti na přístupu by mohla být klíčová rizika definována jako rizika s vysokou pravděpodobností výskytu a s velkým dopadem. Tento pojem by mohl být vykládán rovněž v tom smyslu, že klíčová rizika jsou hodnocena jako rizika s dopadem a mírou pravděpodobnosti, jež lze považovat za „nepřijatelné“ („nepřípustné“), a měla by být upřednostněna, pokud jde o řešení rizik. Pro určité členské státy mohou být tudíž některá klíčová rizika „nepřijatelná“, jsou-li hodnocena jako rizika „s velkým dopadem“, ačkoliv pravděpodobnost jejich výskytu je nízká. Uvedené pokyny nestanoví, jak by měly členské státy vykládat pojem „klíčové riziko“, ani jak by se měly zabývat stanovením priorit.

V souladu s požadavky na podávání zpráv podle čl. 6 odst. 1 písm. d) určete, která z těchto klíčových rizik mají potenciální přeshraniční dopady. Uvažte:

- dopady vyplývající z rizik vzniklých v sousední zemi nebo v sousedních zemích,
- dopady, které se přenášejí do sousední země nebo zemí,
- dopady ovlivňující dvě či více zemí současně.

Otázka 21 Klíčová rizika s přeshraničními dopady

Uveďte klíčová rizika s přeshraničními dopady.

Jedná se o rizika, pro která jsou oznámena prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti, a to na základě otázky 3.1 v části I (Posouzení rizik).

Otázka 22 Prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti

Prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti lze určit podle očekávaného pozitivního dopadu, který mají či budou mít z hlediska snižování rizik (jak jsou účinná). Prioritními opatřeními mohou být také opatření, která jsou nejnaléhavější, pokud jde o řešení určitého rizika. Lze je chápat jako „stěžejní opatření“. Někdy mohla být přijata po obzvláště závažné katastrofě. Jak byla v této souvislosti definována „prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti“?

Opatření v oblasti prevence a připravenosti mohou být strukturální nebo nestrukturální:

- **strukturální opatření:** „strukturálními opatřeními se rozumí fyzické konstrukce, které mají snížit možné dopady rizik nebo jim zabránit, nebo použití inženýrských metod nebo technologií k dosažení odolnosti vůči rizikům a stálosti staveb nebo systémů“⁽³⁾. Mezi to může patřit přemístění obyvatel, změna přirozeného prostředí, je-li to odůvodněné (např. úprava svahů), přírodní řešení (např. opatření k přirozenému zadržování vody), nebo postupy obhospodařování lesů (např. přeměna lesů, průseky proti požáru, řízené požáry);

⁽³⁾ Valné shromáždění Organizace spojených národů (2016). *Report of the open-ended intergovernmental expert working group on indicators and terminology relating to disaster risk reduction.*

- **nestrukturální opatření:** nestrukturálními opatřeními se rozumí opatření nezahrnující fyzické konstrukce, která využívají znalosti, postupy nebo dohody k snížení rizik a dopadů katastrof, zejména prostřednictvím politik a právních předpisů, zvyšování informovanosti veřejnosti, odborné přípravy a vzdělávání⁽⁵⁴⁾.

Opatření mohou být prováděná nebo plánovaná:

- **prováděnými opatřeními** se rozumějí probíhající opatření, která v současné době snižují riziko katastrof (nebo která mají snížit toto riziko),
- **plánovanými opatřeními** jsou opatření, která budou definitivně provedena buď proto, že již bylo zajištěno financování, nebo proto, že jsou součástí schváleného a závazného plánu nebo strategie. V případě potřeby je lze porovnat s opatřeními (měla by se však rozlišovat), která by měla být v ideálním případě přijata k snížení rizik (dosud však nejsou naplánována).

Pro některá rizika již členské státy podávají zprávy o opatřeních v oblasti prevence a připravenosti na základě jiných právních předpisů a politik EU. Pokud podávání zpráv o prioritních opatřeních v oblasti prevence a připravenosti s ohledem na toto riziko již vyžadují právní předpisy nebo politiky EU, odkažte na zprávy, které již byly Komisi zaslány (viz příloha). Uveďte pouze dokumenty, které zahrnují opatření v oblasti prevence i připravenosti – pokud jeden z prvků (nebo oba) chybí, měly by být zahrnuty v odpovědi na otázku 22.1 nebo 22.2.

Otázka 22.1 Prioritní opatření v oblasti prevence

Popište stávající prioritní opatření v oblasti prevence a případná plánovaná opatření.

V rámci toho případně popište strukturální i nestrukturální opatření (viz vysvětlení výše).

U prioritních opatření v oblasti prevence případně popište:

- odpovědné orgány/instituce,
- harmonogram provádění,
- zdroj nebo zdroje financování.

V případě vícero opatření lze výše uvedené prvky případně seskupit.

Preventivními opatřeními jsou opatření, která snižují expozici a zranitelnost osob a majetku s ohledem na konkrétní riziko nebo rizika, a tím předcházejí katastrofě. V rozhodnutí č. 1313/2013/EU je prevence definována jako: „jakékoli opatření zaměřené na snížení rizika nebo zmírnění nepříznivých důsledků katastrof pro obyvatelstvo, životní prostředí nebo majetek včetně kulturního dědictví“⁽⁵⁵⁾.

Příklady preventivních opatření „zahrnují přehrady nebo hráze, které odstraňují povodňová rizika, předpisy o využívání půdy, které nepovolují výstavbu sídel ve vysoce rizikových oblastech, seizmické inženýrství, jež zajišťuje další existenci a fungování kritických budov v případě jakéhokoli zemětřesení, a očkování proti chorobám, jimž lze předcházet očkováním“⁽⁵⁶⁾.

Otázka 22.2 Prioritní opatření v oblasti připravenosti

Popište stávající prioritní opatření v oblasti připravenosti a případná plánovaná opatření.

Případně uveďte strukturální i nestrukturální opatření (viz vysvětlení výše).

U prioritních opatření v oblasti připravenosti případně popište:

- odpovědné orgány/instituce,
- harmonogram provádění,
- zdroj nebo zdroje financování.

V případě vícero opatření lze výše uvedené prvky případně seskupit.

⁽⁵⁴⁾ Tamtéž.

⁽⁵⁵⁾ Ustanovení čl. 4 bod 4 rozhodnutí č. 1313/2013/EU.

⁽⁵⁶⁾ Valné shromáždění Organizace spojených národů (2016). *Report of the open-ended intergovernmental expert working group on indicators and terminology relating to disaster risk reduction.*

Opatření v oblasti připravenosti mají vybudovat kapacity, které jsou zapotřebí pro účinné zvládnání všech typů mimořádných událostí. V rozhodnutí č. 1313/2013/EU je připravenost definována jako „stav pohotovosti a způsobilosti lidských a materiálních prostředků, struktur, komunit a organizací dosažený v důsledku předem přijatého opatření a umožňující jim zajistit účinnou a rychlou odezvu na katastrofy“⁽⁵⁷⁾.

Opatření v oblasti připravenosti lze chápat v tom smyslu, že zahrnují prvky reakce na krizi/zvládnání mimořádných událostí, neměla by však být omezena pouze na reakci na krizi/zvládnání mimořádných událostí. Za opatření v oblasti připravenosti se pokládají například systémy včasného varování a odborná příprava a cvičení, využívají se však a jsou zavedeny i v rámci mimořádných situací.

V případě potřeby uveďte informace týkající se více přeshraničních rizik zkopírováním výše uvedených otázek.

V příslušných případech:

Otázka 23 Rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem

Uveďte veškerá rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem.

Na základě rizik zjištěných v části I (Posouzení rizik) by členské státy měly případně určit rizika, která považují za rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem. Použije-li se matice rizik, nacházejí se v levém horním rohu (nízká pravděpodobnost výskytu s velkým dopadem). Vezměte rovněž v úvahu, že rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem nemusí nutně spadat pod pojem „klíčová rizika“. Členské státy se však vybízejí, aby v příslušných případech určily veškerá rizika s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem a aby popsaly opatření v oblasti prevence a připravenosti k řešení těchto rizik.

Otázka 24 Prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti

Viz vysvětlení v otázce 22.

Pokud lze určité riziko s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem klasifikovat rovněž jako klíčové riziko s přeshraničním dopadem, popište prioritní opatření v oblasti prevence a připravenosti pouze jednou a uveďte klíčový odkaz.

Pro některá rizika již členské státy podávají zprávy o opatřeních v oblasti prevence a připravenosti na základě jiných právních předpisů a politik EU. Pokud podávání zpráv o prioritních opatřeních v oblasti prevence a připravenosti s ohledem na toto riziko již vyžadují právní předpisy nebo politiky EU, lze odkázat na existující zprávy (viz příloha).

Uveďte pouze dokumenty, které zahrnují opatření v oblasti prevence i připravenosti – pokud jeden z prvků (nebo oba) chybí, měly by být zahrnuty v odpovědi na otázku 24.1 nebo 24.2.

Otázka 24.1 Prioritní opatření v oblasti prevence

Popište stávající prioritní opatření v oblasti prevence a případná plánovaná opatření.

Viz vysvětlení v otázce 22.1.

Otázka 24.2 Prioritní opatření v oblasti připravenosti

Popište stávající prioritní opatření v oblasti připravenosti a případná plánovaná opatření.

Viz vysvětlení v otázce 22.2.

Pokud právní předpisy nebo politiky EU již vyžadují podávání zpráv o prioritních opatřeních v oblasti prevence a připravenosti zabývajících se tímto rizikem, pouze odkažte na zprávy, které již byly Komisi zaslány.

V příslušných případech poskytněte informace o dalších rizicích s nízkou pravděpodobností výskytu, ale s velkým dopadem. Za tímto účelem zkopírujte výše uvedené otázky.

⁽⁵⁷⁾ Ustanovení čl. 4 bod 3 rozhodnutí č. 1313/2013/EU.

PŘÍLOHA

Demonstrativní seznam rizik relevantních podle právních předpisů a/nebo politik EU**Ochrana kritických infrastruktur**

Směrnice Rady 2008/114/ES o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 345, 23.12.2008, s. 75).

Další odkaz: Kritická infrastruktura

Sucho, znečištění vody

Směrnice 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1). Konsolidované znění

Další odkazy:

Zprávy o provádění a plány povodí

Nedostatek vody a sucho v EU

Povodně

Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 288, 6.11.2007, s. 27). Konsolidované znění

Sdělení o rámcové směrnici o vodě a směrnici o povodních: Opatření k dosažení „dobrého stavu“ vod EU a snížení povodňových rizik – COM/2015/120 final

Další odkazy: Zprávy o provádění a plány pro zvládání povodňových rizik

Strategie v oblasti lesnictví

Nová strategie EU v oblasti lesnictví: pro lesy a odvětví založená na lesnictví – COM(2013) 659 final

Další odkazy: Lesy v EU a politiky v oblasti lesnictví

Rozvoj venkova v období 2014–2020: Zprávy o jednotlivých zemích

Geologická rizika

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS. Konsolidované znění

Další odkazy: Eurokódy

Zdravotní rizika

Rozhodnutí č. 1082/2013/EU o vážných přeshraničních zdravotních hrozbách a o zrušení rozhodnutí č. 2119/98/ES (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 293, 5.11.2013, s.1). Konsolidované znění.

Další odkazy:

Posouzení rizik pro veřejné zdraví; Evropský úřad pro bezpečnost potravin ⁽¹⁾

Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí ⁽²⁾

Choroby zvířat a rostlin

Nařízení (EU) 2016/429 o nákazách zvířat (Text s významem pro EHP). Konsolidované znění

Směrnice 2005/65/ES o zvýšení zabezpečení přístavů (Text s významem pro EHP). Konsolidované znění

Opatření pro tlumení/boj s:

— klasickým morem prasat směrnice Rady 2001/89/ES. Konsolidované znění

— africkým morem prasat směrnice Rady 2002/60/ES. Konsolidované znění

⁽¹⁾ V případě vážné přeshraniční zdravotní hrozby spadající do jeho působnosti.

⁽²⁾ Pokud je hrozba a) biologického původu a spočívá v přenosných onemocněních nebo antimikrobiální rezistenci a infekcích spojených s poskytováním zdravotní péče; nebo se jedná o b) hrozby neznámého původu.

- morem koní směrnice Rady 92/35/EHS. Konsolidované znění.
- slintavkou a kulhavkou směrnice Rady 2003/85/ES. Konsolidované znění.

Další odkazy: Evropský úřad pro bezpečnost potravin

Rizika průmyslových havárií

Směrnice 2012/18/EU o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek (Text s významem pro EHP)

Další odkazy:

Politika v oblasti průmyslových havárií

Zpráva o používání směrnice 96/82/ES v členských státech

Chemická, biologická, radiologická a jaderná bezpečnostní rizika

Rozhodnutí Rady (87/600/Euratom) o opatřeních Společenství pro včasnou výměnu informací v případě radiální mimořádné situace

Akční plán pro zlepšení připravenosti na chemická, biologická, radiologická a jaderná bezpečnostní rizika – COM/2017/0610 final

Další odkaz:

Zabezpečení nebezpečných materiálů

System Evropského společenství pro výměnu naléhavých radiologických informací (ECURIE)

Jaderné a radiační riziko

Směrnice Rady 2014/87/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení

Směrnice Rady 2013/59/Euratom, kterou se stanoví základní bezpečnostní standardy ochrany před nebezpečím vystavení ionizujícímu záření. Konsolidované znění

Bezpečnost dodávek energie – elektřina

Nařízení Komise (EU) 2017/2196, kterým se stanoví kodex sítě pro obranu a obnovu elektrizační soustavy (Text s významem pro EHP)

Nařízení (EU) 2019/941 o rizikové připravenosti v odvětví elektroenergetiky (Text s významem pro EHP)

Přezkum stávajících vnitrostátních pravidel a postupů týkajících se rizikové připravenosti v oblasti bezpečnosti dodávek elektřiny

Další odkazy:

Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)

Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (ENTSO-E)

Bezpečnost dodávek energie – zemní plyn

Nařízení (EU) 2017/1938 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu (Text s významem pro EHP)

Směrnice (EU) 2016/1148 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii

Další odkazy: Plány preventivních opatření a plány pro stav nouze – 2019

Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)

Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav (ENTSOG)

Bezpečnost těžby ropy a zemního plynu na moři

Směrnice 2013/30/EU o bezpečnosti činností v odvětví ropy a zemního plynu v moři a o změně směrnice 2004/35/ES (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 178, 28.6.2013, s. 66).

Další odkazy: Posouzení dopadů a přezkumy

Námořní strategie

Akční plán strategie EU pro námořní bezpečnost

Směrnice 2014/89/EU, kterou se stanoví rámec pro územní plánování námořních prostor

Další odkazy: Přehled územního plánování námořních prostor

Bezpečnostní rizika

Sdělení o naplňování Evropského programu pro bezpečnost v zájmu boje proti terorismu a položení základů účinné a skutečné bezpečnostní unie – COM(2016) 230 final

Společný rámec pro boj proti hybridním hrozbám: Reakce Evropské unie – JOIN/2016/018 final

Akční plán na podporu ochrany veřejných prostor – COM/2017/0612 final

Další odkazy:

Evropský program pro bezpečnost

Zpráva o situaci a vývoji terorismu v EU (TE-SAT 2018)

Agentura: Europol

Kybernetická bezpečnost

Odolnost, odrazování a obrana: budování silné kybernetické bezpečnosti pro EU (JOIN/2017/0450 final)

Dva legislativní návrhy k zlepšení přeshraničního přístupu k elektronickým důkazům:

- návrh nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech (COM/2018/225 final)
- návrh směrnice, kterou se stanoví harmonizovaná pravidla pro jmenování právních zástupců za účelem shromažďování důkazů v trestním řízení (COM/2018/226 final)

Kybernetická bezpečnost v odvětví energetiky

Doporučení Komise (EU) 2019/553 o kybernetické bezpečnosti v odvětví energetiky (oznámeno pod číslem C(2019) 2400)

Posouzení dopadů vypracované Komisí (SWD/2018/403 final) týkající se nařízení, kterým se zřizuje Evropské průmyslové, technologické a výzkumné centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost a síť národních koordinačních center

Další odkazy: Zpráva: Doporučení k provádění odvětvových pravidel pro energetickou bezpečnost, 2019

Demonstrativní seznam průřezových oblastí společného zájmu v právních předpisech a/nebo politikách EU

Kulturní dědictví

Na cestě k integrovanému přístupu ke kulturnímu dědictví pro Evropu (COM/2014/0477 final)

Nová evropská agenda pro kulturu (COM/2018/267 final)

Evropský akční rámec pro kulturní dědictví (SWD(2018) 491 final)

Další odkazy: *Safeguarding cultural heritage from natural and man-made disasters. A comparative analysis of risk management in the EU*

Přírodní oblasti a stanoviště

Směrnice 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí

Zpráva o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí

Směrnice 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Text s významem pro EHP). Konsolidované znění

Směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Konsolidované znění

Další odkazy: *Ecosystem services accounting*

Přizpůsobení se změně klimatu

Nařízení (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu

Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu – COM/2013/0216 final

Zpráva o provádění strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu – COM/2018/738 final

Další odkazy:

Vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu

Profily zemí

Srovnávací přehled připravenosti na přizpůsobení

Strategie pro přizpůsobení se změně klimatu – proces hodnocení

Projekt PESETA

Sít Natura 2000 – síť chráněných oblastí a přísný režim ochrany druhů

Odpovědnost za životní prostředí

Směrnice 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (Úř. věst. L 35, 18.7.2013). Konsolidované znění

Další odkaz: Odpovědnost za životní prostředí

Zelená infrastruktura

Zelená infrastruktura – zlepšování přírodního kapitálu Evropy – COM/2013/0249 final

Další odkazy:

Strategie EU pro zelenou infrastrukturu

Ekosystémové služby a zelená infrastruktura

Mapování a posuzování ekosystémů a jejich služeb

Migrace

Nařízení Rady (EU) 2016/369 o poskytování mimořádné podpory v rámci Unie (Úř. věst. L 70, 16.3.2016, s. 1).

Další odkazy: Zpráva o pokroku v provádění evropského programu pro migraci (COM/2019/126 final)

Správa údajů

Směrnice 2007/2/ES o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) (Úř. věst. L 108, 25.4.2007, s. 1).

Další odkazy:

Znalostní základna Inspire

Specifikace údajů pro oblasti ohrožené přírodními riziky.
